ПРИМЕРАК 1 ДИНАР

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА

РАДИО

ГОДИНА I — БРОЈ 13
Излази свакодневно сем понедеоника

НОВИ САД, уторак, 11 јуна 1935
Уредништво и администрација: Булевар Краљице Марије бр. 9. Телефон: 21-05, 21-06. — Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду број 58-460. — Поштански фах број 178.

МЕСЕЧНА ПРЕТПЛАТА:
20 дин. за земљу, 50 за иностранство

Италија продужује са мобилизацијом

Говори гг. Литвинова и Бенеша у Москви

Манифестације совјетско-чехословачког пријатељства у Москви

Москва, 10 јуна. — Приликом свечаног пријема и ручка који је у недељу приредио комесар за иностране послове г. Литвинов у част чехословачког министра г. др. Бенеша, оба министра одржали су говоре у којима су истицали мирољубивост својих земаља.

Г Литвинов је поздрављајући срдачним речима г. др. Бенеша рекао:

— Кратко ћу само скицирати историјат стварања пријатељских односа између Чехословачке и Совјетске Русије. Ти пријатељски односи су постојали већ одавно, а искрена жеља за зближењем манифестовала се недавно брзо и спонтано и споразум између две земље постигнут је веома лако и тако да су обе стране потпуно задовољне.

Између Чехословачке и Совјетске Уније постоји данас чврст интерес за чување мира у Европи. Чехословачка је са осталим државама Мале антанте од увек била чувар мира и пријатељ реда у Европи. Три државе Мале антанте су увек биле и данас су спремне да се одлучно боре против оних агресивних елемената који још и сада сањају о рату и освајањима. Совјетска Русија се у свему слаже са спољном политичком концепцијом Мале антанте и она је за колективно обезбеђење мира у Европи.

Што се тиче Чехословачке и Совјетске Русије, те две земље везују данас многе ствари: склопљен је трговински уговор, споразум о приватном ваздушном саобраћају, уговор о кредитима и пакт о ненападању. Тиме су две земље заиста присно везане једна за другу и то пријатељство ни у будуће ништа не може пореметити.

Па ипак, ми са постигнутим још не можемо бити потпуно задовољни. Још треба радити, још треба окупљати конструктивне снаге мира и створити солидну основу за изградњу опште безбедности државе у Европи. Усредсредићемо у циљу овоме све своје енергије и добру вољу и уверен сам да ћемо најзад остварити заједнички идеал.

ГОВОР Г. ДР. БЕНЕША

Г. др. Едуард Бенеш одговорио је на овај говор г. Литвинова у кратком, али одушевљеном и топлом говору. Он је рекао:

— Од свога постанка до данас Чехословачка је стално радила у интересу мира. Чехословачка не жели ни против кога агресивно да иступа, она нема освајачких тежњи, и када преговара са другим земљама, ти преговори никако и никада неће бити уперени против једне треће земље. Ја сам дошао у Москву да послужим ствари мира и мислим да јој добро, од срца служим. Наишао сам на моћну потпору совјетске владе, за коју сам уверен да је кроз прожета идејама мира у Европи и целоме свету.

Нама треба мир и имаћемо га! Оно што се јако и непрекидно жели и на чему се неуморно и искрено ради, мора се остварити, нарочито када је већина на страни праведне тежње!

Г. др. Бенеш ће у току данашњег дана водити важне привредне преговоре са претставницма и стручњацима совјетске владе. Вечеас г. др. Бенеш полази за Лењинград, где ће провести један дан у разгледању знаменитости и индустријских предузећа. Прекосутра г. др. Бенеш одлази за Кијев, одакле ће се у четвртак вратити у Праг.

КОНФЕРЕНЦИЈА КОД Г. МОЛОТОВА

Москва, 10 јуна. — Агенција Тас јавља: Г. Стаљин и г. Молотов примили су чехословачког министра иностраних послова г. Бенеша.

Састанак је обављен у кабинету г. Молотова. Трајао је више од једног часа и протекао је у пријатељској атмосфери.

Састанку су присуствовали г. Литвинов, чехословачки посланик у Москви, шеф кабинета г. Бенеша г. Кучера и совјетски амбасадор у Прагу.

По завршеном конферисању г. Молотов је приредио банкет у част г. Бенеша на коме је учествовао велики број угледних личности.

Италија и даље мобилише своје трупе

Рим, 10 јуна. Званичне новине објавиле су у недељу позив упућен великом броју старијих резервних официра, као и већем броју млађих авијатичких резервних официра да дођу одмах под заставу у циљу транспортовања у Африку.

Поред тога мобилисани су у разним крајевима Италије још две дивизије пешадије и један пук артилерије.

У посебном позиву министар војске позива на службу све резервне механичаре и стручне војне раднике до 32 године у касарне одакле ће у кратком времену бити превезени у Африку.

Верује се да ће у току ове недеље мобилизација италијанских резервних трупа интензивно тећи.

Жучна кампања италијанских листова против Енглеске

Рим, 10 јуна. Кампања италијанске штампе против Енглеске у вези са сукобом са Абесинијом још увек траје и сада узима жешће размере него до сада. Сама енглеска штампа покушала је последњих дана да ублажи тон ове фашистичке кампање, али неки листови у Лондону ипак остају при томе да су напади италијанских листова оштри, жучни и безобзирни.

Фашистички часопис „Отобре“ отишао је сада тако далеко да тврди да непријатељ Италије није у ствари Абисинија, већ Енглеска. Енглеска ради иза кулиса Абисиније и потстрекава је на рат, обећавајући јој свестрану помоћ. Да Абисинија нема Енглеску подршку, она не би била ни толико агресивна нити би постављала тешке услове, које Италија не може да прими. Да нема Енглеске, каже часопис, Абисинија би већ давно савила кичму и мир у Африци би био осигуран.

Лист додаје:

„Ако Енглеска мисли да се Италија плаши оружаног сукоба са Енглеском, вара се. Ми немамо страха и примићемо изазивање. Нека Енглеска не мисли да су њен Гибралтар, Суец и Малта толико сигурни. Италијанска ваздушна флота их се лако може дочепати и за неколико часова претворити у крајеве у којима неће бити ни живе душе ни читаве зграде. Ако Енглеска жели рат, Италија ће га примити“.

Бившег румунског министра г. Михајла Поповића покушао је да убије његов брат

Букурешт, 10 јуна. — Радор јавља: Бивши министар правде и виђени члан национално-сељачке странке г. Михаило Поповић рањен је у Брашову.

До ове несреће дошло је после једне породичне свађе коју је г. Поповић имао са својим братом Стеваном Поповићем. Брат Стеван је потегао изненада револвер, испалио неколико метака на свога брата и ранио га у леву гилећку.

Брат злочинац, у часу кад је дошла полиција да га лиши слободе, извршио самоубиства.

Бивши министар г. Поповић превезен је одмах у болницу. Нема опасности за његов живот.

—o—

Пољопривреда Војводине

претставља огромну културну и материјалну вредност Краљевине Југославије. Она би могла добити још више у том свом значају, када би пољопривредници овог краја били боље организовани, када би имали своју стручну и сталешку пољопривредну матицу.

Пољопривредници нашег Подунавља су разбијени у разна локална пољопривредна удружења, у племенске и народне задруге, од којих једино данас са успехом ради швапско-немачка пољопривредна организација. У свим осталим удружењима и задругама се у најмању руку животари, или у њима влада личан режим или режим неколицине људи. Они чекају од државе или од бановине своју годишњу субвенцију како би покрили своје режијске трошкове, па ако би која мрвица преостала, пружи се и пољопривреднику нешто. Тако је данас организаторно стање пољопривреде у овим крајевима.

Пољопривредници ових крајева, сем Шваба, препуштени су сами себи. Ако су писмени и ако доспевају да прате стручну штампу, они ће по нешто и докучити о оном комешању, које влада у светској пољопривреди и о потребној благовременој преоријентацији, која је потребна нашој пољопривреди. Велики део наших пољопривредника на селу мало што зна о потреби скучавања, па и напуштања извесних култура и потреби прелажења на друге, уноснije културе. Још мање знају они о разним уредбама и мерама, које држава предузима ради пољопривреде и ради добра пољопривредника, јер је државна пољопривредна политика далеко од села, а сељак тако далеко од оних, који управљају пољопривредом и пољопривредном политиком.

Пољопривреда Подунавља се не администрира са једног места. Она је разбијена у многе хиљаде и многе десетине хиљаде мањих и већих поседа, остављених да се сами снађе у хаосу који влада у пољопривреди. У напредним државама, у којима пољопривреда није главна привредна грана, постоје пољопривредне академије, коморе и други институти, који систематски проучавају поједине крајеве и услове рада као и просперитет пољопривредника. Те установе стоје у тесном и скоро свакодневном контакту са пољопривредником и сигуран су ослонац на који се пољопривредник, са пуном вером, обраћа за савет.

Ми се не би могли жалити да немамо стручних људи, који са љубављу раде за нашу пољопривреду, али они нису организовани. Само организован и систематски сигуран рад ће бити у стању да препороди наше учмало задругарство, биљну и сточну производњу, млекарство, живинарство и семенарство и да организује продају производа. Ми би се радовали, кад би видели све угледне претставнике у једном колу. Тако би нестало свих локалних удружења и племенских задруга. Тако би се наше село културно и материјално подигло. Ми смо уверени, да ту ваља почети рад на подизању и унапређењу наше пољопривреде.

—о—

Духовске свечаности Немачког певачког савеза претвориле су се у хакенкрајцлерску пропаганду

Од 70 тачака музичког програма није био заступљен ни један југословенски аутор

О католичким Духовима одржане су у Новом Саду свечаности Швапско-немачког певачког савеза у Југославији, уз учешће око 1500 певача из свих крајева државе и многобројних гостију. Наводимо неке карактеристике које смо запазили приликом те велике тродневне приредбе и питања која нам се у вези с тим намећу.

Овај музички фестивал истакао је један осетан недостатак музичке културе Новог Сада. Недостаје систем у раду на културно-музичком васпитавању наше публике. Београдска опера завела је редовна гостовања оперског и балетског ансамбла, што је само по себи похвално, уколико одговара просветним задацима опере као институције. Али уместо да пружи дела која би одповлађује захлетима непросвећених или полупросвећених слушалаца, (као што то, бар у извесној мери, чини у Београду), београдска опера својим новосадским приредбама повлађује заклетима непросвећених лаика чијем укусу одговара пре свега жанр „Травиате", „Трубадура", „Кармен" итд.

Уколико се у оперном репертоару већ не располаже делима од трајне историске музичке вредности, требало је већу пажњу обратити неговању симфониске музике чија је култура у Новом Саду врло незавидна. Београдску филхармонију, међутим, нисмо имали срећу да чујемо давно. Празнину у новосадском музичком животу дакако не може попунити симпатична агилност наших аматера или полуаматера чије изведбе носе махом карактер „тафлмузике". С тим у вези је и суботња изведба Моцартовог „Реквиема", који се мора убројити у категорију дилетантских приказа са свим неизбежним недостацима. Не говорећи о ниском нивоу извођења програма хорова „ капела" потребно је истаћи да је генијални Моцартов „Реквием" доживео очигледну профанацију. Приређивачи су упропастили дело већ тиме што су неодговорно допустили тоталну диспропорцију између двеју ранoправних извођачких група, оркестра и хора. Поред хора, који је бројао око 120 чланова, оркестар од 34 члана звучио је комично и јадно. Без рељефности и потребне пластике у полифоним ставовима „Санктуса" и „Бенедиктуса", и без неопходног детаљизирања звучних скупина оркестра (гудача и дувача), диригент је био немоћан да оживи Моцарта. Извођење Моцартовог „Реквиема" носило је печат дубоке неозбиљности и неразумевања музичког значаја тога дела.

Карактеристично је сем тога да поред седамдесет тачака музичког програма, није било заступљено ни једно дело наших домаћих композитора. Та околност даје читавој приредби обележје једне културно-назадне манифестације, уколико тежи културној изолацији једне националне културе из оквира опште човечанске културне узајамности, чији карактер не познаје секташко-шовинистичка разграничавања.

• Приређивачи овог фестивала показали су се као врло марљиви следбеници и експоненти културне идеологије вођа данашње Немачке.

• Самим тим је ова изведба изишла из оквира једне специфично културне манифестације и добила обележје хакенкрајцлерске политичке пропаганде.

• Да таква културна политика не пружа услове за даљи развој културе уопште и специјално музике, сведочи случај славног немачког диригента Вилхелма Фуртвенглера и композитора Паула Хиндемита који су се супротставили таквој политици у самој Немачкој и дошли у тежак конфликт са г. Гебелсом (Хиндемит је морао напустити Немачку).

Том револту музичара из Немачке придружили су се и Немци ван Немачке који организују музички фестивал у Рајхнбергу (и музичку олимпијаду у Штрасбургу) протестујући против сакаћења немачке музичке културе и културног шовинизма. Они се обраћају истовремено свим композиторима и музичарима света, позивајући их да својим делима узму учешћа у њиховом раду

На њих се Немци из Југославије нису угледали организујући овај свој фестивал. Отуда и све остале околности (комеморативни карактер „Реквиема", химна) нису у стању да замаскирају прави карактер „Бундесзенгерфеста".

Недеља у Фрушкој Гори

Министар војске и морнарице, генерал г. Петар Живковић провео је недељу на Венцу

На венцу су били Министар г. Светислав Поповић, Министар двора г. Славко Грујић и велики број других угледних личности

Из недеље у недељу, а нарочито од времена, када је предан саобраћају земунски мост, Фрушка Гора постаје све развијенији туристички центар. Велики број туриста из Београда, користећи се одличним везама, преплављује сваке недеље фрушкогорске пропланке да се ту, на самом домаку престонице, надише свежег ваздуха.

Г. Петар Живковић

И јуче, у недељу, Фрушка Гора је била преплављена туристима из Новог Сада и Београда. У туристичком хотелу „Фрушке Горе" на Венцу било је преко целог дана врло живо. Ту је примећен велики број угледних личности из Београда и Новог Сада. Још рано пре подне дошао је својим аутомобилом из Београда Министар војске и морнарице армиски ђенерал г. Петар Живковић у друштву гђе и г. Радосава Дунића, сенатора. Ту су, затим, били Министар двора г. Славко Грујић, Министар шума и руда г. Светислав Поповић са госпођом, наш бивши посланик у Бечу г. Милојевић. Затим, од угледних новосадских личности г. Дака Поповић, сенатор, са госпођом, претседник општине г. др. Бранислав Борота са госпођом, народни посланик г. др. Милан Секулић са госпођом, генерални директор Штедионице Дунавске бановине са госпођом и други.

Враћајући се у Београд Министар војске и морнарице г. Петар Живковић задржао се око пола часа у Новом Саду, где је, у пратњи г. Дунића разгледао Варошко јодно купатило.

Наша делегација

на заседању Привредног савета Мале антанте у Букурешту

Београд, 10 јуна. — Вечерас полази југословенска делегација на седницу Привредног савета Мале антанте у Букурешт. Прво ће се одржати претходна конференција трговинског пододсека Привредног савета, који има за задатак да припреми материјал за дневни ред Савета. Нашу делегацију сачињавају претседник г. Сташа Пеливановић, начелник Министарства иностраних послова, професор др. Милан Тодоровић, инжињер г. Влатковић, помоћник Министра саобраћаја, професор г. Сава Обрадовић, саветник Министарства трговине и индустрије, г. др. Радуловић, саветник Министарства финансија и г. др. Мацан, чиновник Министарства спољних послова, као секретар делегације. (Дан.)

—о—

Румунски новинари

напустили су Београд

Београд, 10 јуна. — Јутрос у 3 сата отпутовали су чланови синдиката румунске провинцијске штампе, који су провели два дана у нашој земљи. Управа федерације одржала је синоћ седницу под претседништвом г. Иванова, и изабрала за почасног члана федерације шефа Централног пресбироа г. Теофила Ђуровића, г. М. Јовановића, шефа публицистичког отсека Централног пресбироа и претседника београдске новинарске секције г. Доброслава Кузмића. Г. др. Светиславу Петровићу, директору „Авале", изражена је нарочита захвалност на опширним информацијама о нашој штампи. (Дан.)

Бурна скупштина Савеза српских земљорадничких задруга

У прошлој години Савез је имао мање улога, задругама је издао мање зајмова, док је дугове знатно повећао

Изабрана је нова управа Савеза

Нови Сад, 10 јуна

Данас је у Новом Саду одржана годишња скупштина Савеза српских земљорадничких задруга. Пре почетка скупштине одржан је помен умрлим члановима задруге у Саборној цркви.

Око 9 и по часова претседник Савеза г. Димитрије Клицин отворио је скупштину. Пре свега одана је пошта Блаженопочившем Краљу Александру I, великом заштитнику нашег задругарства. Потом је претседник прочитао телеграме упућене Њ. В. Краљу Петру II, Њ. В. Кнезу Намеснику Павлу, Претседнику владе г. Богољубу Јевтићу, Министру пољопривреде г. др. Драгутину Јанковићу и Бану Дунавске бановине г. Милојку Васовићу.

Затим је поздравио присутне претставнике власти г. Јанка Вукићевића, инспектора, који је заступао Министра пољопривреде и вода и Бана Дунавске бановине, Ивана Варгу, гл. секретара Гл. С. З. З., г. Владимира Вељковића, претставника управе полиције.

На скупштини је било 172 делегата.

После г. Клицина говорио је претставник Гл. С. З. З. г. Варга. Он је у главном говорио о кризи која је баш ове године највише погодила задругаре.

Изасланик Министарства и Банске управе г. Јанко Вукићевић, одржао је такође један говор у коме је између осталог рекао:

— Меродавни виде врло добро у каквом се стању данас налази наша пољопривреда и хоће да је свесрдно помогну.

Свој говор г. Вукићевић је завршио са жељама да Савез у будуће што боље напредује.

Пошто су извештаји управе штампани они нису ни читани.

Из извештаја управног одбора Савеза земљорадничких задруга види се да резултати рада Савеза у прошлој, 1934 години, нису били задовољавајући. Неповољни резултати су последица још тежих прилика у којима је Савез радио у прошлој години, а у којима није располагао са довољним сретствима да би могао одговорити својим редовним и уопште нормално функционисати. Због опште тешких кредитних прилика земљорадника ни Савез није могао доћи до нових кредита којима би, у оскудици својих сретстава, могао испуњавати своју кредитну функцију. Под притиском навале улагача и тражења поверилаца да им се исплате њихова потраживања, управа Савеза била је приморана да, почетком другог тромесчја прошле године, затражи одгоду плаћања у смислу Уредбе о заштити новчаних завода, односно Уредбе о заштити кредитних задруга њихових Савеза.

Број задруга у чланству Савеза повећао се на 386

Број задруга у чланству Савеза крајем претпрошле године износио је 375. У року прошле године Савезу је приступило 15 задруга тако, да је на крају 1934 године у чланству Савеза било 390 задруга. Током те године из чланства је иступило 4 задруге тако, да је стварни број задруга, чланова Савеза, крајем прошле године био 386.

Од укупног броја 386 задруга у чланству Савеза највише је било кредитних задруга (307), па затим набављачко-продајних (41), сточарских (14), млекарских (6), виноградарских (4), разних других (9), савеза и централних задруга (3) и задружно-просветних (2). Међу разним задругама налазе се три живинарске, 1 корпарска, 1 лозарска, 1 житарска, 1 повртарска, 1 рибарска и 1 задруга произвођача безалкохолних пића. У чланству Савеза су и Средишњи Савез чехословачких земљорадничких задруга у Новом Саду, Прометна централа земљорадничких задруга у Новом Саду и Главна привредна набављачка задруга у Петровграду.

По бановинама задруге, чланице Савеза, расподељене су овако: у Дунавској бановини Савез има 357 задруга, у Савској 26, у Врбаској 1 и на подручју Управе града Београда 2.

Савез је чинио напоре да, и поред оскудице у новчаним сретствима постигне извесне резултате у организационом и задружно-просветном раду. У томе циљу основано је неколико задруга за набавку и продају, које носе првенствено карактер житарских задруга, те су одржана и три задружна течаја на којима су стицала стручна задружна знања лица, која су спремана за вођење разних врста земљорадничких задруга. Савез је исто тако одржао низ конференција и предавања у већим градовима и селима на којима је вршена пропаганда задругарства.

Током прошле године претставници Савеза прегледали су рад у 187 задруга.

Новчано пословање Савеза било је у прошлој години нарочито погођено тиме, што се уредба о заштити земљорадника протегла и на задружне установе, тако, да је обим новчаног пословања знатно опао.

Улози су се смањили, а дуговања повећала

Због повећања броја задруга члански уделн повећали су се са 1.893.000 на 1,946.000 динара. Општи резервни фонд износио је крајем прошле године 247.571.85 динара, специјални резервни фонд 174.688.41 динара, а фонд за подизање савезног Дома 212.000.074 динара. Јемство задруга повећало на 39.920.000 динара.

Улози, како по уложним књижицама, тако и по текућем рачуну, показују смањење према претпрошлој години. Крајем прошле године улози по уложним књижицама износили су 3,624.363 динара (за 120.540.50 динара мање него у претпрошлој години). — Улози по текућем рачуну задруга показују још веће смањење. Они су крајем прошле године износили Дин. 10,241.575 (за 210.890 динара мање него у претпрошлој години).

Док су се улози код Савеза у прошлој години смањили његова дуговања су се повећала новим зајмовима са 931.580.12 динара. Са 12.466.628 дин. 50 п., колико су износила крајем претпрошле године, зајмови Савеза су се повећали на 13,398.208.62 динара. За то време кредити задругама смањили су се за 550 442.54 дин. (Са 26,617.802.49 динара њихов износ је опао на 26,067.359.96).

Целокупан промет благајне у прошлој години износио је 7,933.919, а целокупан промет Савеза 508,452.292 дин. 03 паре.

Извештаји управног одбора примљени су једногласно. Исто тако примљен је и закључни рачун за 1934 годину. О измени правила није решавано на овој скупштини већ је одлучено да се зато сазове ванредна скупштина, која ће моћи да решава о измени правила.

Дискусија

Најбурније је решавана 7 тачка дневног реда: о доношењу одлуке у вези са Уредбом о заштити кредитних задруга и Савеза Требало је решавати о томе дали да се изврши санација са покрићем 16%-ног улога или да се изврши ликвидација. Већи део делегата био је за санацију, али је један део хтео да се о томе претходно споразуме са члановима својих задруга. Г. Тоскић је предложио скупштини да се прими санација са 16% чланског улога и то у начелу а да се има у року од три месеца управо до половине августа сазвати ванредна скупштина на којој ће се о томе детаљно решавати За тај предлог били су још и против г. Јовановић и г. др. Вујин. Други предлог био је против г. Петровића. И он је био за санацију али прво да се састане са својим члановима и да са њима заједно о томе донесе одлуку. Трећи предлог био је г. Александра Шевића из Руме. Он је био за санирање и то како га је управа предложила а то је да се не решава ништа у начелу већ да се одмах донесе дефинитивна одлука. Сва три предлога стављена су на гласање, те је већина добио предлог г. Тоскића, Јовановића и др. Вујина. Цела дебата била је веома жучна тако да је претседник у неколико махова морао да опомене присутне на ред, а једном приликом, чак, је рекао:

— Ако овако продужите нас ће полиција растерати!...

После ове опомене ред је повраћен, али су, ипак појединци стално упадали у реч говорницима. У дискусији узели су учешћа поред предлагача још и гг. Милан Рапковић, Јоца Жабељан, Мирко Зрнић, Миливој Марић, Попадић, Стеван Миливојевић, др. Александар Бартула и још неколицина.

Нова управа

Најзад је извршен избор нове управе. За чланове управног одбора изабрани су: гг. др. Мирко Косић, народни посланик из Велике Кикинде, Дака Поповић, сенатор из Новог Сада, др. Милош Петровић из Новог Сада, др. Јанко Буљик из Новог Сада и Трива Крстоношић из Вогња У Управни одбор су ушли: гг. Миливој Гаврић из Лазе, Милован Гавранчић из Бежанија, Вукашин Тоскић из Вршца, Панта Јерков из Ст. Пазајке, Милоје Араницки из Врачев Гаја и Душан Јовановић из Врачев Гаја У Надзорни одбор ушли су: гг. Жарко Стефановић Стари Вршац, гг. Милан Вујин из Мокрина, Јосиф Пус из Ваљске, Милош Лишић из Мартоноша, Душан Галовић из Агашевца, Љубомир Милошевић из Новог Сада и Гавра Попадић

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Бискуп београдски г. др. Рафаел Родић учиниће своју прву посету граду Панчеву. За дочек г. бискупа чине се велике припреме, па је и Градска управа у последњих неколико дана извршила оправке у појединим улицама у близини римо-католичке цркве.

Купалиште на каналу Краља Петра у Сомбору јуче је отворено. Купалиште, које држи под закуп једно акционерско друштво, потпуно је реновирано. Од хотела „Слободе“ полази свако пола сата аутобус, који уз умерену цену вози до самог купатила. Отворени су и укусно уређени ресторани, чији су власници ове године знатно снизили цене. У недељу је због велике врућине посета на купалишту била врло велика. Како је ово купалиште прилично тескобно, у Бездану се отвара ових дана модеран штранд на Дунаву. Да би исти могли посетити и Сомборци, управа Друштва пушта у саобраћај неколико специјалних аутобуса, који ће свака два сата превозити публику до самог купалишта у Бездану.

Премештен је порезник г. Коста Веселиновић, из Пореске управе у Апатину, за помоћног порезника Пореске управе у Новом Саду.

Скаутски дан приређен је у недељу у Сомбору. Пре подне је на главним улицама и локалима скаутски нараштај прикупљао прилоге, а по подне у 5 часова отпочеле су скаутске вежбе у „Шикари“, уз велико интересовање грађанства. Пре почетка вежбе скаути су отпевали „Пламен се диже“, затим је начелник жупе г. Петар Максић одржао говор о скаутизму. После вежби и успелог програма, увече је у шуми приређен ватромет

Поправка улица у Сомбору извршиће се, одлуком Градске управе у оним улицама, којима је поправка најпотребнија. Ових дана почеће се са поправком Краља Петра улице, затим трга испред Градске куће, где је промет највећи. Чим се прибаве потребна материјална средства, град ће одмах приступити реновирању осталих улица.

Између Инђије и Сремских Карловаца на путу званом Банстол, настрадао је кочијаш Антон Пил, стар 40 година. Кад је силазио са колима низ брдо, пукла је руда на колима, те су се она нагло преврнула и здробила ногу Пилу. Он је пренет у болницу, где ће му по свој прилици, нога бити ампутирана.

Успех соолских свечаности у Суботици

2.000 Сокола узело је учешћа у импозантним вежбама соколског друштва у Суботици

Суботица, 10 јуна. — У недељу је приређен у Суботици соколски дан, који је успео у сваком погледу

Већ ујутру рано опажено је живо кретање сокола у одорама, а дошло је из оближних пустара велико мноштво чланова соколских друштава да учествује у овој живој манифестацији југословенске народне мисли у Суботици. У поворци која је прошла кроз главне улице града учествовало је преко 2000 сокола.

У јутарњим часовима одржане су главне пробе појединих соколских јединица и школске деце, која су такође сврстана у соколске редове по школским соколским четама. После обављене главне пробе пошла је у 11 сати поворка кроз главне улице града.

На челу поворке ишла је управа Соколског друштва на челу са старешином г. Ненадом Рајићем, и бившим старешином г. Костом Петровићем. Затим су се сврстале разне јединице и напослетку је наступила соколска коњица са преко 100 коња ника.

Пред Соколским домом стајали су чланови Соколског друштва под заставама и примили су поздраве сокола који су им извршили дефиле.

После подне у 4 сата биле су јавне вежбе сокола, које су биле обилно посећене и успеле су у сваком погледу.

Старешина Соколског друштва г. Ненад Рајић објавио је резултат натецања и поделе награда.

Првак Соколског друштва у Суботици постао је г. Лајчо Винковић, који је добио прелазни пехар Косте Петровића, бившег старешина Соколског друштва. Други по реду је нараштајац г. Скељо, трећи г. Брана Ђорђевић.

Од соколских чета најбоља је била у току прошле соколске године чета у Карађорђеву, а од сељачких сокола добили су прве награде гг. Антун Будановић (три прве награде), Митар Лемајић (две прве награде) Матија Пелхе (једну) и Ђорђе Валашча (једну).

Старешина друштва г. Ненад Рајић поздравио је лепим говором соколе победнике, нагласивши да њихова победа не значи да су они већ извршили своју дужност, већ напротив, они и даље треба да раде и интензивно сарађују у раду соколства како би и остале нагнали на рад.

Соколски дан је оставио најлепши утисак на грађанство и нови доказ да су суботички соколи вредан и радан елеменат. (Дан).

Промените Ваш стари радио апарат на један модеран и нов
PHILIPS-ov
за готово и на месечну отплату код
Браће Хирш, Нови Сад
Палата Танурџић

На Карађорђевом тргу у Петровграду подиће се ратарски Соколски дом са вежбалиштем

Дом ће носити име Блаженопочившег Краља Александра

Петровград, 10 јуна. — После трагичне погибије Блаженопочившег Краља, у Петровграду је образован одбор за подизање споменика, на челу са бившим народним послаником г. др. Тошом Рајићем. У начелу је било утврђено да се у Петровграду подигне гимназија Краља Александра у виду трајног споменика, пошто је, као што је познато, у Петровграду већ низ година отворено питање смештаја велике гимназије. Одбор је неколико дана радио, а онда је свака акција престала.

Пре неколико дана, соколска друштва Петровград I и Петровград II, која су изразито ратарске јединице, покренула су акцију, уз припомоћ претседника Просветног одбора соколске жупе Петровград г. Милоша Станојевића, да се образује нови одбор за подизање споменика, дајући иницијативу да се споменик подигне у виду монументалног ратарског соколског дома. Умољен је командант места пуковник г. Реља Брабек да сазове једну ширу конференцију. Г. Брабек је сазвао конференцију за синоћ. Конференција је одржана под његовим претседништвом, на тераси Официрског дома. На конференцији било је присутно преко 80 претставника власти и удружења. После пуковника г. Брабека, који је поздравио ову акцију, говорио је г. Милош Станојевић, који је истакао потребу да се у Петровграду, поред централне соколане „Матице“, подигне и један велики ратарски дом, пошто ратари из урођене скромности, не могу да се прилагоде соколани коју посећује махом интелигенција.

После г. Милоша Николића говорио је и старешина жупе Петровград г. Никола Бешлић, инжињер, који се слаже с овом акцијом и препоручује да се дом подигне на таквом терену, где би се уз дом могло подићи и модерно борилиште за лакоатлетику, за слетове, за летње вежбе, пошто такво вежбалиште петровградски соколи до данас још нису добили. Стога предлаже да се дом и борилиште подигну на Карађорђевом тргу, те да се за ове градње одвоји до 10 јутара земље. Овај предлог надопунио је претседник Среског одбора Црвеног крста г. др. Димитрије Кристић, лекар, који је уједно известио да се подмладак Црвеног крста бави мишљу да у Петровграду подигне шуму Краља Александра. Према томе, ове две акције треба сложити. Предлаже да се заузме цео терен Карађорђевог трга и да се сав засади густом шумом, а усред те шуме да се по предлогу г. Бешлића подигне соколана и борилиште. Градски физик г. др. Војислав Исаковић поткрепио је ове предлоге хигијенским разлозима.

Конференција је решила да се одмах покрене широка акција да се у Петровграду подигне ратарски соколски дом са борилиштем на Карађорђевом тргу, у споразуму са акцијом Црвеног крста на подизању шуме, пошто ће ово бити најлепши споменик Блаженопочившем Краљу. Шума са домом и борилиштем носиће име Краља Александра.

Изабрана је широка управа, у који су ушли сви претставници власти, удружења и установа, а која ће на бази разних приредаба и добровољних прилога сакупљати сретства за подизање овог споменика и која ће руководити свим градњама. За претседника је бурном акламацијом изабран командант места пуковник г. Реља Брабек, за првог потпретседника претседник градске општине г. Ђурица Берберски, за другог потпретседника школски надзорник г. Бранко Живановић, за секретара учитељ г. Благота Кољенчић и за благајника градски чиновник г. Војин Миленов. (Дан)

Одбор за унапређење пољопривреде испитује могућности што бољег пласмана пшенице

У Министарству пољопривреде и вода сваке недеље састаје се два пута одбор за унапређење наше домаће пољопривреде под претседништвом г. Боривоја Милутиновића, начелника Министарства пољопривреде и вода. У том су одбору као чланови све сами стручњаци. Међу њима се налази и г. Живорад Богдановић, директор Бановинске штедионице у Новом Саду.

Јуче је одржао одбор за унапређење пољопривреде своју редовну седницу у згради Министарства пољопривреде и водау Београду. На седници је решавано о што бољем пласману овогодишње жетве. Затим је решавано и о томе како ће се постићи што боља и већа цена пшеници. Најзад је решавано и о извозу овогодишње пшенице. Сва решења овог одбора достављају се г. Министру пољопривреде као предлози, а он доноси даље своје одлуке.

—о—

На први дан Духова

панчевачко певачко друштво „Венац“ освећује своју заставу

Панчево, 10 јуна. — „Дан“ је недавно већ јавио о јубилеју певачког друштва „Венац“ из Панчева које је на Спасов-дан одржало свој јубиларни концерат. Главни део јубиларне свечаности одржаће се на први дан Духова, у недељу 16 о. м. На тај дан ће под највишим покровитељством Њ. В. Краља Петра II. „Венац“ одржати свечани концерат свих певачких друштава из Жупе „Мита Топаловић“, а пре самога концерта, у коме ће узети учешће и београдска певачка друштва. извршиће се свечано освећење „Венчеве“ заставе, коју је друштву поклонила госђа Данина уд. др. Стеве Јовановића.

Жупа јужнославенског певачког Савеза „Мита Топаловић“, поводом ове свечаности, издала је на панчевачко грађанство, опширан проглас, у коме га позива, да узме што виднијег учешћа на овој свечаности. —

НАША РУБРИКА

Један озбиљан мементо

Последњи број угледног аустриског листа „ДИЕ БЕРСЕ“ доноси уводни чланак под насловом „Немачка експанзија према Југоистоку“.

У том напису каже се, између осталога, и ово:

„Да су немачке мањине у Мађарској, Румунији, ЈУГОСЛАВИЈИ до данас успеле да одрже свој засебни културни живот и језик, имају да захвале томе што нису радиле у правцу политичке експанзије, што су свој интензивни културни развитак упућивале према унутра, што нису свој језик посматрале као политичку привилегију, него као наслеђену културну тековину, и најзад, што политички нису имале друге амбиције него да као држављани уживају гостопримство односне државе.

Буду ли, међутим, Немци који живе у иностранству у компактним насељима напустили овај став према својој околини, буду ли заменили културни и економски интензитет са политичким, постакнути новом немачком политичком доктрином, онда ће се против њих дићи сама држава.

До сада се у т. зв. југоисточним земљама Европе сматрало као природно са државно политичког гледишта да се апсолутно не дира у национални живот и културна стремљења немачких мањина и да се никада не треба ни помишљати на денационализацију Немаца.

Међутим, буду ли утицаји из Немачке довели до интензивирања политичког живота Немаца у иностранству, биће држава присиљена да напусти свој досадашњи толерантни став и да угрози саму егзистенцију мањина.

Националсоцијалистичка доктрина о тоталитету окренуће се против иностраног Немства, и његова егзистенција неће потрајати две генерације.

Стварно се већ данас у штампи балканских држава оштро напада активније политичко кретање немачких мањина. Бесумње, је повећана политичка активност довела на Балкану до једног политичког новума: почињу је препоручивати политичке методе полинизације.“

Нова управа „Истре“

Нови Сад, 10 јуна. — Јуче је одржана поновна скупштина просветног, културног и потпорног друштва „Истра“ у кафани „Вугрин“, у Његошевој улици.

Пошто је на скупштини од 2 јуна стара управа предала оставку, а ради неспоразума чланова друштва није могла бити изабрана нова управа, то је на јучерашњој скупштини дошло до споразума. После говора г. др. Ивана Прудана, апелационог судије, који је нагласио потребу слоге и рада друштва „Истре“ и г. Главине, управника Савеза аграрних заједница, прешло се на избор нове управе, те је изабрана ова управа:

Претседник г. Лујо Јуричић, први потпретседник г. Анте Мохоровић, други потпретседник г. Станко Ћук први секретар г. Н. Прашев, други секретар г. Јосип Шајн, благајник г. Тихомир Цукон. Одборници гг. Рудолф Југовац, Јосип Бауђер, Лука Црнобори, Тома Цукон и Н. Лунинц.

Изложба
ђачких ручних радова у сомборској гимназији

Сомбор, 10 јуна. — Овде је отворена изложба ручних радова ученика овдашње гимназије, која је изазвала велико интересовање у грађанству. У пет пространих дворана изложени су веома успели радови ученика нижих и виших разреда гимназије, који остављају утисак праве уметничке изложбе.

Женске ручне радове изложиле су ученице нижих разреда, које су их израдиле по упутствима наставнице гђце Кате Бошковић. Изложба је нарочито богата у народним мотивима.

Нарочито много привлачи изложба цртежа. Радови ученика шестог разреда Ивана Шуца из историје света, које је израдио по машти почевши од прачовека, па до Марсељске трагедије, нарочито се истичу и заслужују признање. Исто тако је вредно споменути радове ученица шестог разреда Миле Маширевићеве, Јелке Трукер, као и радови Матије Милера, ученика петог разреда, Мирјане Томић, Матије Каљо, Милице Рацић, Наде Туцаковић и Миле Петровићеве.

Изложба подмлатка гимназиског Аеро клуба такође заслужује пажњу Ту су изложени разни модели авиона, које су израдили ученици трећег разреда Станоје Костић и Милош Коњовић и Стеван Пехло, ученик другог разреда.

Ботаничка и географска изложба је такође лепо успела. Истичу се радови (Географска карта Југославије) Вере Матијевић и Бранислава Маноле, ученика четвртог разреда гимназије.

Да је ова изложба овако лепо успела припада заслуга директору гимназије г. Светиславу Баници, као и наставницима гци Бошковић г. и гђи Станојевић и другима.

—о—

Осуђен
за клевету нанету директору Водне задруге у Петровграду

Петровград, 10 јуна. — Директор Водне задруге у Петровграду, инж. г. Никола Крепс, тужио је петровградском Среском суду надничара из Српског Елемира Богољуба Михајловог за клевету. Михајлов је упутио молбу Канцеларији Њ. Вел. Краља, у којој је молио да добије место чувара бедема на чуварници Водне задруге бр. 1. Али у молби је навео како је директор водне задруге г. Крепс Мађар, те као такав прима у служби само Мађаре, док српска сиротиња не може да добије места, јер ко да више пара, тај овде добије и службу. Суђење је одржано пред Мирком Ђурђевићем. Михајлов се брани да је ово све чуо од неког Среће Тапавичког који му је саветовао да ово писмо пошаље па га је сам и написао, а он, Михајлов, само га је потписао. Суд је нашао да је крив, те га је осудио на 30 дана затвора и 600 динара новчане казне, суспендовано на две године. (Дан)

—о—

Сајам у Новом Врбасу

Трговинско-индустријска и занатска комора у Новом Саду саопштава да је одлуком Банске управе Дунавске бановине одобрено да се у Новом Врбасу, срез кулски, годишњи вашар од 2 јуна, који је раније био укинут, може у будуће редовно одржавати на дан 2 јуна сваке године. Ово одобрење важи почев од 1936 год.

У Руми је отворен први наш музеј модел-склоништа за одбрану становништва од отровних гасова

Рума, 10 јуна. — Музеј модел — склоништа за одбрану становништва од отровних гасова отворен је јуче у Руми. Ово је први музеј ове врсте у Југославији. Као и у другим градовима, у Руми је основан одбор за подуку грађана о начину одбране од гасова у случају рата. Нажалост овај је одбор у своме раду имао врло слаб успех. Мада је за релативно врло кратко време одржао 14 предавања, одзив грађана био је минималан. Видећи да се на овај начин — изношећи сувопарне теорије — не може постићи жељени резултат покренута је, иницијативом пешадијског потпуковника г. Зенона Ф. Соретића, акција да се отвори један сталан „Музеј модел-склоништа и осталих потребних сретстава за пасивну одбрану од бојних гасова и бомби". Ова акција имала је огроман успех. Г. Фрања Валнер, овдашњи учитељ, преузео је на себе дужност да те моделе изради. Захваљујући истрајном и преданом раду тај је музеј свечано предан грађанству Руме јуче пре подне у 11 часова у свечаној дворани Градске општине, у присуству војних и цивилних власти, делегата свих румских друштава, а под покровитељством коњичког пуковника г. Светозара Матејића. — Потпуковник г. Зено Ф. Соретић отворио је скуп краћим говором, у ком је изнео значај овог музеја. Затим је г. Фрањо Валнер присутнима тумачио сврху и значај сваког објекта. Музеј има неколико одељења. У првом одељењу приказана је заштита хране и воде. Конзервирана храна и хлеб су умотани у нарочиту врсту хартије, која не пропушта гасове, бунари су грађени од цемента са нарочитом чесмом, тако да је немогуће да их гасови отрују, а поред њих се налази и неколико бунара које и најмања количина гаса чини неупотребљивим.

Даље се виде пресек подрума управо начин на који се он помоћу армираног бетона може заштити од аеробомби средње величине. Унутрашњост собе обложене мокрим плаштевима и најзад вентилатори, ручни и електрични, који треба да доводе прочишћени ваздух. Нарочито су занимљиви модели за подземна и надземна склоништа. Модели су израђени тачно од оног материјала од којег се праве и права склоништа. Само у размери 1:10, по плановима најбољих војних стручњака. Тако је на пр. „Лако надземно склониште са цедилом за прочишћавање ваздуха" читав модел је од челика и армираног бетона. Сваки модел има са стране један просек и по неколико електричних сијалица, како би се могао видети унутрашњи распоред.

Нарочито је занимљив модел „Јако склониште за заштиту од бојних отрова и аеробомби до петстотина килограма тежине." Свод скровишта је од армираног бетона, а зидови су му обложени лимом, затим долази наслага такозваног камена распрскача, који има то својство да парализе дејство сваког експлозива. Кров овог склоништа покривен је гвозденим траверзама, које услед своје еластичности одбијају бомбе. На улазу у свако склониште налази се платнена завеса која је замочена у нарочиту течност која не пропушта гас.

Поред тога приказана је појединачна одбрана човека и животиње. По зидовима су свуда истакнуте табеле са статистичким подацима о дејству и последицама ваздушних напада у минулом светском рату. Поред сваког модела налази се писмено тумачење „ опис. Занимљиво је да су све моделе радила у ствари мушка и женска деца овдашњих основних школа, разуме се под надзором и по упутствима г. Валнера.

Сама изложба имала је већ првог дана огроман успех. Преко целог дана сељаци са женама и децом долазили су и живо пратили тумачење и опис појединих модела, које су давала зато одређена лица. Будући да је ово први и једини музеј ове врсте у Југославији ускоро ће се организовати посете и из других места. Музеј је смештен у једној дворани Градске општине а биће отворен празником и недељом, преко целог дана. Улаз је бесплатан. Треба нарочито нагласити, да одбор неће застати на овоме: музеј ће накнадно набављати све најмодерније тековине на пољу одбране од ваздушних напада.

Р. Жигић.

Соколске чете са колонија Жедника, Добровољачког села, Његоша, Соколца, Томиславца и Горње Рогатице, одржале су успеле соколске вежбе у Бачкој Тополи

Бачка Топола, 10 јуна. — Соколско друштво у Бачкој Тополи одржало је јуче свој јавни час уз учешће друштва у Пачиру те соколских чета са околних колонија, којима е друштво у Бачкој Тополи матично друштво. Пре подне одржана је утакмица чланова соколских чета из разних дисциплина лаке атлетике. На овој утакмици запазило се велико одушевљење и љубав код наших чета за соколски рад. Када се узме у обзир, да су ти чланови први дан до касно радили своје тешке пољске послове, па се успореди са оним одушевљењем које су улагали на утакмици само да своју чету поставе на прво место, мора им се одати свако признање. На челу ових чета налазе се наши млади и агилни учитељи, који су потпуно схватили своју националну улогу коју морају спроводити на колонијама као и положај у коме се наше колоније налазе. На утакмицама су суделовале чете. Жедник, Добровољачко село, Његош, Соколац, Томиславци и Горња Рогатица. Сем поменутих чета и друштава суделовала су на јавној вежби и школска деца среза Бачко-тополског са неколико тачака.

Како утакмице тако и јавне вежбе прошле су у најлепшем соколском елану и изведене складно и препизно. Овај јавни час је потпуно успео, како у техничком тако и моралном погледу што нарочито треба подвући погледом на тежак рад и тешке прилике у овом срезу. Ми очекујемо да ће Соколско друштво у Бачкој Тополи наставити са истом љубављу и прегнућем свој рад, за што нам дају гарантије старешина друштва и његови сарадници.

Треба напоменути, да је са околних колонија дошло преко 100 кола која су довезла своје вежбаче и чланове па јаван час и да су поворке кола ишле под заставом као да се иде на какво народно славље.

Жупски делегати су посетили колонију Томиславце и прегледали рад соколске чете. Прегледали су Просветни дом, који је подигнут сарадњом др. Јове Поповића, познатог пријатеља наших колонија и познаваоца њиховог живота.

Ето, тако на свакој колонији налазимо жив споменик нашега доктора, рече нам један добровољац. *Б. П.*

Русинска забава у Куцури

Куцура, 10 јуна. — Дилетантска трупа Русинског народног просветног друштва у Руском Крстуру, приредила је на Спасовдан врло успелу забаву са дилетантском претставом у Куцури која је одлично успела. Давана је украјинска народна драма са певањем „Ој не ходи Хрицо"... која је у Руском Крстуру већ три пута давана са великим успехом. Како игра дилетаната тако и извођење песама било је беспрекорно. Сви дилетанти били су добри, а нарочито гђце Јелена Петригал, Ната Сабо, Јелисавета Шандор и г. Јанко Биндас. После претставе била је приређена игранка, која је трајала до зоре. Поред гостију из Руског Крстура запажени су гости из Старог Врбаса гг. Илија Милованчев и Таса Крстић, општински бележник. Веома нас радује да је овој забави био присутан и приличан број браће Немаца. Забава је како у моралном тако и материјалном погледу потпуно успела.

Вашар у Панчеву

Панчево, 10 јуна. — Други годишњи вашар у Панчеву одржаће се у суботу 15 јуна. На вашару ће се продавати марва и сви други производи. Марва се може дотеривати на вашар 15 јуна већ у 5 часова изјутра. — Упрегнути коњи моћи ће бити пуштени на вашариште намо уз прописан пасош. Свако ко буде ради продаје својих производа дошао на вашар, мора понети своју исправу. Без ове исправе (обртнице) неће се никоме дозволити продаја. Место на вашаришту одређиваће општински званичници.

Конкурс
за 20 рачуноиспитача

Министарство финансија расписало је конкурс за двадесет упражњена места финансиских рачуноиспитача. Рефлектанти морају имати осим школских квалификација и најмање десет година праксе проведених у државној служби. Молбе се имају поднети најкасније до краја ове године.

НОВО СНИЖЕЊЕ ЦЕНА у термалном оделењу ВАРОШКОГ КУПАТИЛА У НОВОМ САДУ од 1 јуна о г. на динара 12,10 и 8.

Хумор

ЊЕГОВ ПОРТРЕ

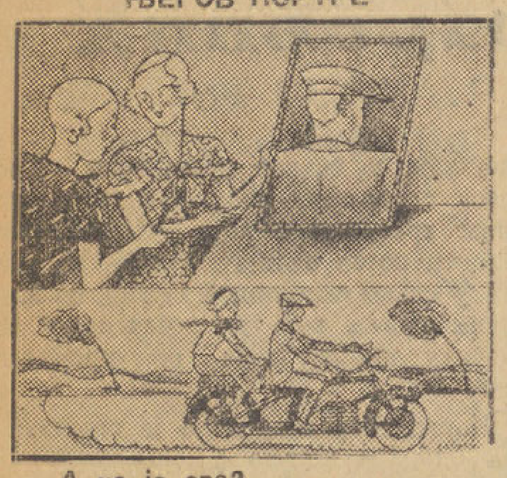

— А ко је ово?
— Мој вереник.
— ? !
— Да, таквог га увек видим. Стално смо на излету...

*

И ОН СЕ ЧУДИ...

Један кредитор упутио је своме дужнику, једном новосадском бонвивану, писмо следећег садржаја: „Поштовани господине! Морам да Вам изразим своје велико чуђење што износ мога потраживања, за чије изравнање сам Вас већ пре дужег времена молио, још никако не стиже на моју адресу...“ Наскоро је добио од младог бонвивана овакав одговор: „Поштовани господине! Част ми је известити Вас да сам се вашем чуђењу да Вам новац не стиже врло зачудио, јер ја Вам досада уопште нисам новац ни послао“.

*

ИЗ ШКОЛЕ

Учитељ: Дакле, Јовице, реци нам кад је била Косовска битка?

Ђак: Молим... Косовска битка... биће... биће... иљадутристо..

Учитељ: Не питам те кад ће бити, него кад је била.

Конгрес

Удружења југословенских инжињера и архитекта

Београд, 10 јуна. — Овогодишњи конгрес Удружења југословенских инжињера и архитекта, одржаће се 16, 17 и 18 о. м. у Београду.

Распоред рада конгреса и свечаности освећења дома У. Ј. И. А. — секције Београд уговорен је овако:

Недеља, 16 јуна: у 10.30 часова освећење дома Секције Београд (Кр. Фердинанда 7); у 13 часова закуска у Дому; у 16 часова годишња скупштина; у 21 час заједничка вечера. За вечеру се плаћа 36 дин. по особи.

Понедељак, 17 јуна: у 8 часова рад по одборима, а у 10 часова наставак скупштине. У 16 часова излет бродом.

Уторак, 18 јуна: Излети аутобусима: 1) Београд—Опленац—Крагујевац (водојажа) тамо и натраг 70 динара по особи; 2) Београд—Опленац—манастир Студеница и Жича тамо и натраг 130 дин. по особи.

Места у хотелима и установама за преноћиште биће резервисана само ако новац буде уплаћен најдаље до 10 јуна закључно. Цене преноћишта: хотел Ексцелзиор 50—180; Палас 45—65; Праг 42; Сплендид 48—88; Чиновничка задруга 21—25; Средњошколска матица 11; Дом удружења учитеља 11 динара.

За конгресни знак плаћа се 15 дин. за члана самца, а 20 дин. за члана са породицом. За овај знак има се уплатити до најкасније 10 јуна, за излете кад се стигне у Београд.

Освећен је Дечји дом у Петровграду

Освећењу дома присуствовао је изасланик Њ. В. Краља

Петровград, 10 јуна. — На импозантан начин освећен је јуче, у 11 часова пре подне, модеран Дечји дом у Петровграду, у улици др. Мирослава Тирша, који је подигла Месна дружина Друштва за заштиту и васпитање деце. Као што је „Дан“ ових дана писао, овај велелепни дом подигнут је већином из добровољних прилога, које је од југословенских исељеника у Америци сакупила велика затшитница деце гђа Анка Сретков. Дом је израђен по пројектима новосадског архитекте г. Ђорђа Табаковића. Свечаност је одржана у великој дворани дома. Присуствовали су претставници готово свих власти, удружења и установа. Њ. Вел. Краља заступао је командант места пуковник г. Реља Брабек. Присуствовали су заступници министра саобраћаја г. Вујића, те министра социјалне политике и народног здравља. На свечаност је дошао и претседник друштва, професор београдског универзитета, г. др. Александар Костић, као и пројектант г. Табаковић.

Богослужење су обавили свештници гг. Жарко Стакић и Паја Миликев. Затим је госте поздравио претседник дружине г. др. Властимир Ивковић, шеф државног дечјег диспензера, који је прошлог месеца записнички похваљен за заслуге око подизања овог дома. Г. др. Ивковић је објаснио троструку улогу коју ће испуњавати дом, као дечје склониште примаће напуштену децу и сирочад од 3—14 година на целокупну опскрбу и васпитање, дечје обданиште водиће преко дана у дому надзор над децом сиромашних родитеља који су преко дана запослени ван куће. Као дечја колонија дом ће примати одојчад и младу децу до 3 године сиротих матера, као и нахоч чад и напуштену децу.

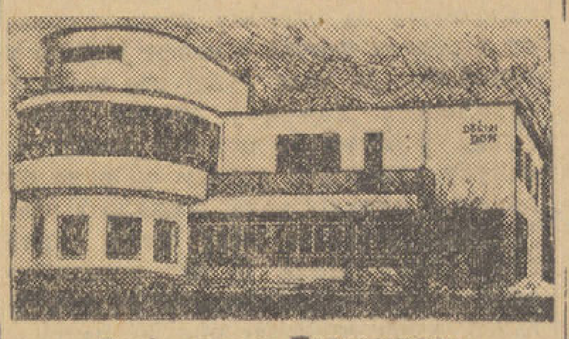

Дечји дом у Петровграду

Потпретседница Кола српских сестара, гђа Смиља др. Братића, прочитала је потом дирљиви реферат о великој мајчиној љубави и страдању деце без родитеља. Потом је на поздрав одговорио изасланик Њ. Вел. Краља, пуковник г. Реља Брабек. — Гђа Анка Сретков објаснила је мотиве који су је руководили да сав свој живот и рад посвети заштити деце о описала великодушност наших исељеника у Америци, који су из свега срца давали прилоге за овај дом, тако да је сакупила преко 230.000 динара. Говорио је потом претседник друштва г. др. Александар Костић, похваливши рад петровградске дружине. Претседник општине г. Ђурица Берберски обећао је да ће настојати, према могућностима, да дом добија што веће припомоћи од града и да ће апеловати на грађанство да у свакој прилици потпомогне ову корисну установу.

У 12 часова гости су разгледали дом, који је у најмодернијем стилу и опскрбљен свим потребним хигијенским уређајем.

Аеро-митинг у Панчеву

Панчево, 10 јуна. — Панчевачки Аеро клуб, који је познат као један од врло активних клубова, приредиће 21 о. м. свој велики аеро митинг. На овом митингу узеће учешћа клубови из оближњих градова, тако да ће 21 јун бити посвећен пропаганди наше авијације. На панчевачком аеродрому чине се за тај дан велике припреме и очекује се велика посета грађанства. (Дан.)

Дављење

16-годишњег дечка у бари код Букина

Букин, 10 јуна. — У једној бари у близини села удавио се синоћ 16-годишњи Јанко Полжитнаја, родом из Илока, који је био запослен као слуга код земљорадника Јакоба Орта. Јенко се враћао у Илок својим родитељима, па се на путу задржао код једне баре са намером да се у њој окупа. Иако је био добар пливач он се у бари удавио. Сељаци су пронашли његов леш. (Дан).

Редак лов

Каскелот, који се одликује својим кратким и дебелим телом ухваћен је недавно на шведској обали Атлантика. Ова риба врло је ретка

ШАХ

Првенство Новог Сада и по девети пут је освојио г. Кулжински

На овогодишњем првенственом турниру Новосадског шаховског клуба такмичило се 19 играча, што је рекордна цифра; квалитативно, међутим, утакмица није била на високом нивоу, јер су недостајали многе

Г. Кулжински

звезде (Грибушин, прошлогодишњи првак, Бредер, Живновић, Розенберг и др.) I награду, а с њоме и првенство Новосадског шаховског клуба за 1935 год. извојевао је, овај пут са не много муке г. *Никола Кулжински*, коме је ово девети пут да односи локални шампионат. Са 17 поена (95 пропената!) г. Кулжински је врло знатно испред г. др. Илијића и г. Чањија, који, са 13 и по поена, деле другу и трећу награду; четврту награду, 12 поена), добио је млади г. Шлезингер, пету г. Рајтер са 11 и по, шесту г. Бубањ са 11. — По одигрању неколико још спорних партија, објавићемо и пласман осталих учесника.

ГЛАВНА СКУПШТИНА НОВОСАДСКОГ ШАХОВСКОГ КЛУБА

У недељу, 23 о. м. одржаће се, у клупским просторијама (кавана „Хабаг“), редовна годишња скупштина Новосадског шаховског клуба. Почетак у 10 часова пре подне, по установљеном дневном реду. На скупштини ће се разделити и награде овогодишњим победиоцима другоразредне и првенствене утакмице.

МИСЛИ ЧУВЕНИХ ШАХИСТА

Догматични шах тражи истину, психолошки шах тражи победу (Др. Тартаковер).

У бесплатној игри врло често се скрива дубок план (Др. Тартаковер).

Шаховске комбинације не припадају самој партији, него њеним примедбама (Др. Тараш).

ШАХОВСКИ ХУМОР

Два Шкотланђана, пријатељи из младости, играју шаха. „Данас ми је рођендан“ вели један. — „Честитам — вели други — добићеш од мене леп поклон“. — „Поклон, од тебе?“ чуди се овај. — „Да, при идућој партији поклонићу ти пиона“.

*

У турниру у Кечкемету (1927) учествовали су и наши мајстори др. Асталош и В. Вуковић. Пред почетак петог круга, др. Асталоша, који је већ имао три поена, поздрави Вуковић, који је несрећно започео с нулама, и заиста га како је „Трес биен! одговори др. Асталош француски (Врло добро).

А Ви? — „Ах, пре-бијен“, уздахну Вуковић.

Ж. О.

Полиција

је у Суботици ухапсила једног новинарског фотографа који је узимао капаре за увеличане слике које поручиоци никада нису добили

Суботица, 10 јуна. — Полиција у Суботици ухапсила је јуче Јоцу Саблића, агента за увеличавање фотографија из Новог Сада.

Саблић је, као што је суботичка полиција установила, био до скора у служби фирме „Триглав" у Новом Саду. Триглав је, међутим, отказао свом намештенику па је Саблић дошао у Суботицу да тражи намештење. Пошто није могао да добије никакву службу он је и даље примао наруџбе за новосадско фотоатеље Триглав на његове блокове, који су остали код њега, а да за то није имао овлашћење од фирме.

Примио је 22 наруџбина од извесних Суботичана, па је са наруџбинама преузео и капаре од 30 до 50 динара. Увеличане слике, међутим, Саблић није никада испоручио. Због тога су пријавили полицији, која га је ухапсила и предала суду.

Он се брани тиме да су га отпустили из службе, но мислио је да ће му стара фирма примати и даље његове поруџбе. Обећао је да ће вратити капаре наручиоцима.

Саблић је јуче предат суботичком суду те ће истражни судија г. Север Звекић у току данашњег дана донети одлуку о његовој даљој судбини. (Дан)

—о—

Када се „незгодне ствари" напишу на отвореној карти...

Петровград, 10. јуна. — Млада и лепа девојчица Д. Р., коју шетачи добро познају са перовградског корзоа, била је јуче главни актер једног претреса пред судијом Среског суда г. Мирком Ђурђевићем.

Изгледа да са њом већ дуже време води љубав млади ливац Милан Мирч. Вероватно је Мирч о својој девојци нешто разговарао са пријатељима, па можда и са младим браваром Живом Несторовим. Јер Жива, како јуче па суду признаје, писао је једну отворену карту неким својим друговима, у којој је додирнуо и лепу Десанку, те је о њој — како вели сама Десанка — писао нешто „врло ружно" у вези са њеним драганом Миланом Мирчом. Несрећа је, наиме, у томе што је ова карта, као веома интересантна, изгледа ишла од руке до руке, па на крају дошла и у руке самој Десанки, која је карту опет показала Мирчу. То их је узрујало, да се Мирч спремао на освету.

Једног дана крајем марта ове године, Мирч је сачекао Живу у мрачној Црногроској улици око 8 и по часова увече, искочио пред њега и ударио га по глави неколико пута и изнад ока, тако да се несрећни младић срушио на земљу. За ову „недозвољену казну" због писања оне дописнице, Жива Несторов тужио је за повреду друга Милана Мирча петровградском среском суду, и тако је по овом предмету јуче одржан претрес. Несторов уверава суд да у дописници није изнео ништа што би сам био измислио, већ је навео само оно што му је увек приповедао сам Мирч, који му је говрио шта је „радио" с девојком, а он је чуо да је и у другом стању, па је „само то" и написао на оној отвореној карти. Суд је пронашао Милана Мирча кривим за повреду, те га осудио на 300 динара новчано или 5 дана затвора, суспендовано на две године. (Дан.)

—о—

Погибија 14-годишњег дечка у лимарској радионици

Играјући се малим револвером један 16-годишњи лимарски шегрт убио је свог 14-годишњег друга

Сомбор, 10 јуна. — У лимарској радионици Стевана Рајића и Драгомира Чулића, која се налази у центру града у Лазе Костића улици бр. 2, дошло је синоћ до тешке несреће, у којој је платио животом Драгутин Кревенк, шегрт стар 14 година, родом из Српског Милетића.

Јуче по подне мајстори су били на послу ван радње, а с њима је био и шеснаестогодишњи шегрт Бане Јездић, родом из Босне. око шест сати после подне Чулић је послао Јездића у радњу, да помаже свом другу Кревенку око чишћења, док су мајстори тек после пошли за њим.

Када је Чулић око 7 сати дошао у двориште радионице, на највеће своје запрепашћење видео је како шегрт Кревенк, сав обливен крвљу, бежи према капији, и када је стигао до мајстора пао је пред њим. Упитан шта му се десило, несретни дечко је одговорио: „Пуцао, пуцали смо..., па је одмах затим издахнуо. Чулић је похитао у радионицу, где је нашао другог шегрта Јездића, свог бледог у лицу, који није био у стању да одговори на његова питања.

Како је Кревенк био мртав, Чулић је известио полицију, која је одмах изашла на лице места са лекаром г. др. Стојаном Гргуровим, који је установио, да је Кревенк погинуо од зрна мањег калибра. Полиција је узалуч испитивала Јездића, он од страха није могао одговарати на питање. У међувремену један је полицајац нашао на крају дворишта флобер пиштољ шестог калибра, па је установљено, да је из овог пуцано на Кревенка. Јездић је притворен и данас је признао, да је, играјући се са пиштољом, случајно убио свог друга. Мртво тело несретног шегрта Кревенка пренето је у просектуру Бановинске болнице, где ће се извршити обдукција.

Одмах су извештени Кревенкови родитељи у Српском Милетићу, па му је отац данас стигао у Сомбор, док му мати лежи код куће тешко болесна.

Истрага се води. (Дан.)

Припреме

за петровградски соколски слет приводе се крају

Петровград, 10 јуна — Као што смо јавили, петровградска соколска жупа врши увелико припремеза свој XI Соколски слет, који ће се одржати у Петровграду у дане 29 и 30 о. г. Банатска соколска жупа позвала је на слет и своју прву посестриму Соколску жупу Нови Сад. Новосадска соколска жупа одазвала се овом позиву, те ће на слету учествовати, поред званичне делегације Жупе, и све соколске јединице из старобечејског окружја и сва друштва из предела поред Тисе. Поред тога учествоваће многобројна соколска друштва из самог центра жупе. Новосадско соколско друштво долази на слет са својом фанфаром, која ће пратити први део слетског програма. Оделења предњака и предњачица овога друштва наступиће на слету, док ће чланице извести једну засебну тачку у четеробоју.

Службену делегацију новосадске Соколске жупе сачињаваће: старешина г. др. Игњат Павлас, заменик старешине г. Милован Кнежевић; тајник г. др. Никола Перваз; благајник жупе г. Мирко Домац; начелник г. Милан Теодоровић; заменик начелника г. Павле Даљев; просветар г. Светислав Марић; други тајник г. Мирослав Јерков; начелница г-ђица Васиљка Ракић; заменица начелнице г-ђица Мара Даљева, те чланови управе г. г. Ђура Јовановић, инж. Б. Пашић, Влада Вишошевић, Богдан Поткоњак, Недељко Стакић и други. Осим соколске фанфаре из Новог Сада, петровградска соколска жупа ангажовала је за слет и музику железничког музичког друштва из Петровграда, која ће пратити велику костимирану сцену „На пољанама Марса". Осим тога на слету ће вероватно учествовати Војномузичка школа из Вршца са једним оделењем вежбача и музиком. Сва соколска друштва на територији ове жупе спремају се да на слет доведу велики број вежбача. На слет ће вероватно доћи старешина Савеза Сокола Краљевине Југославије г. Енгелберт Гангл и још неколико чланова савезне управе, те претставници војних и цивилних власти из престонице. Изгледа да ће ово бити приредба првога реда, каква у Петровграду последњих неколико година није изведена.

Посл. број Р. 263-1935

ОГЛАС

У предмету експропријације земљишта према власницима истог и то према Зорки Милутиновић и Матији Српској а које је земљиште уписано у земљишнокњ. улошку града Новог Сада уложак бр. 1476 топогр. број парцеле 5546 у површини 22 јутра и 488 кв. хв. налазећи се у природи као ораница на месту званом Горње Сајлово (Клиса) а у корист школске општине града Новог Сада Окружни суд у Новом Саду објављује, да је одређено рочиште за оштетни поступак извлашћиваног добра од кога се узима 800 кв. хв. у јавне сврхе те се позивају како власници истог тако и извлаштиоц те и сви остали земљокњижни интересенти да предстану суду на дан *11 јуна 1935* год. у 9 часова у просторијама овог суда (број собе 65) с тим да буду приправни у случају неспоразума о цени да пријаве своје стручњаке. У једно се објављуе да недолазак на горње рочиште не спречава доношење мериторне одлуке о цени земљишта те такође да нема места оправдању за случај недоласка.

Окр. суд од Іб. Нови Сад, 25 V 1935 год.

М. Леваковић, с. р.
судија.

ЧИТУЉА

Са дубоком жалошћу јављамо да је наш муж, отац, брат, шогор и деда ПАЈА ЈАКОВЉЕВИЋ, земљетрговац, умро данас, 10 о. м., пре подне у 6 часова; у својој 50 години. Погреб нашег милог покојника одржаће се у уторак, 11 о. м. у 5 сати после подне са капеле на римокатоличком гробљу. Задушнице ће се одржати 12 о. м. у 7.15 час. пре подне у римокатоличкој катедрали. Ожалошћена породица.

Прогноза времена:

Делимично облачно на Северу

ЕВРОПА: Слаба депресија над источним и западним делом Балканског полуострва. Циклон над Западном и Североисточном Европом.

Висок притисак влада у осталим деловима Европе. Преовлађује ведро у Средњој и Јужној, а облачно са местимично кише у Западној и Источној Европи.

КРАЉЕВИНА ЈУГОСЛАВИЈА: ведро у целој Краљевини, са мало облака у северо-западном и северном делу. Температура порасла.

Минимална температура: Мрзла Водица 8, максимална Херцегнови 37.

Прогноза за 11 јуни: Ведро на јужном, а деломично облачно на северном делу Краљевине. Температура без знатних промена.

Сунце излази у 3.51, а залази у 19.24.

—о—

Водостај наших река

ДУНАВ: Пасава 452, Беч 230; Братислава 378, Апатин 643, Богојево 648, Нови Сад 514, Земун 428.

Драва: Марибор 225, Терезино Поље 197, Осек 400.

Тиса: Сента 410, Тител 494.

Сава: Загреб 040, Брод 205, Београд 370.

Дунав у горњем току опада, од Бездана расте; Драва код Марибора расте, даље опада, код Осијека опет мало расте; Тиса у главном стагнира; Сава опада.

Време у дунавском базену: Падежа није било.

Температура: мин. 15, макс. 29 степени.

ПИЈАЦЕ

Нови Сад, 10 јуна. — Данашње цене воћу и поврћу биле су ове: грашак 3 динара, нови кромпир 4—5 динара, боранија 6 динара, јагоде ситније 2.50—4, а крупније 5—8 динара, трешње 3—6 динара, вишње 4—6 динара, шумске јагоде 7—8 динара.

Примећује се пад цена трешњама, вишњама и боранији, иако их нема много.

Телевизија ће ускоро бити приступачна и најширим круговима

Највећи облакодер на свету ће се искористити у телевизију

Њујорк, почетком јуна. — Г. Давид Сарноф, претседник Радио корпорејшн званично је изјавио акционарима овог моћног друштва да ће телевизија ускоро изићи из експерименталне области и да ће публика кроз десет до дванаест месеци моћи да „прими слике“ код куће. Он је нарочито нагласио да ће телевизија допунити радио, али да га неће заменити. То је рекао зато да би умирио акционаре јер, према вестима из Енглеске, изгледа да љубитељи радио неће да купују нове радио-апарате, очекујући обећане инструменте који ће преносити не само звукове већ и слике.

Почетна инсталација телевизије у Њујорку коштаће око милион долара. Требаће годину дана да се потпуно регулише врло компликовани систем који се има у виду.

Г. Сарноф је објаснио да ће програм који ће се у почетку давати бити прилично ограничен. „Оно што ћете видети биће слично ономе што човек, када гледа утакмицу, види са последњег реда“.

Употребљаваће се вероватно врло кратки таласи од око 6 метара, који се неће моћи пренети даље од четрдесет километара за сада, дакле, не може бити речи о некој „националној служби“.

Г. Сарноф је додао да што се тиче програма, нико не може данас предвидети за шта ће се оделити укус публике. Осим великих догађаја који очевидно интересују цео свет, немогућно је знати шта ће интересовати или забављати широку публику. На тој области, искуство ће једино одређивати политику која ће се водити. Једино што се зна, то је да су могућности телевизије априори бескрајно шире од могућности радиа. Заиста, психолошки се сматра да је аудитивна област много сиромашнија од визуелне.

Интересантно је напоменути да ће Радио Корпорејшн сигурно употребити за своје емисије Емпир Стет Билдинг, највећи облакодер у Њујорку (80 спратова). Познато је да тај билдинг, маколико леп иначе био, потпуно пропао са финансиског гледишта. Ал. Смит, бивши гувернер Њујорка, који је предложио да се он подигне, није никад успео да убеди публику у његове предности. Облакодер је готово празан а успех Рокефелер Центера коначно је привукао евентуалне закупнике. То је за Њујорк оно што је дуго времена Ајфелова кула била за Париз. Али као што је Ајфелова кула одједном постала врло употребљива и корисна, брагодарећи бежичној телеграфији, могућно је да ће се и Емпир Стет Билдинг показати као неопходан и добити вредност, благодарећи телевизији.

Радио

УТОРАК, 11 ЈУНА

БЕОГРАД: 10.45 Тачно време; 10.50 Извештај о водостању; 11.00 Концерт Радио оркестра. 12.00 Звона са Опленца. 12.45 Берзански курсеви. 13.00 Вести. 13.15 Народне песме. 13.45 Новинарски извештаји. 16.20 Маршеви, изводе Војни дувачки оркестар. — 18.30 Шкотске песме. 18.30 Шкотска 18.30 Шкотске песме. 19.15 Вести. 20.00 Мали концерт (плоче). 22.05 Новинарски извештаји.

ЗАГРЕБ: 12.10 Концерт трио. 12.40 Последње вести. 17.00 Културне и друштвене вести. 17.45 Концерт мандолинског оркестра. 20.15 Спортско предавање. 20.45 Коморни концерт. 22.15 Концерт.

ЉУБЉАНА: 12.00 Балет (плоче). 12.45 Тачно време. 13.00 Вести. 14.00 Берза. 19.30 Национална ура. 20.00 Радио оркестар. 22.00 Час егзотичне глазбе изводи Радио оркестар. 22.30 Енглеске плоче.

БУДИМПЕШТА: 10.00 Вести. 12.00 Звоно, време. 12.30 Вести. 13.30 Грамофонске плоче. 17.30 Циганска капела. 20.50 Салонска капела. 22.30 Концерт оперског оркестра. 23.35 Циганска капела.

МИЛАНО: 8.08 Вести. 11.30 Концерт квинтета. 14.15 Вести. 19.15 Разноврсна музика. 23.00 Вести.

ПРАГ: 11.00 Грамофонске плоче. 12.00 Вести. 12.30 Моравска острва. 13.40 Грамофонске плоче. 15.00 Салонски концерт. 16.30 Братислава. 22.15 Вести. 22.30 Грамофонске плоче.

МИНХЕН: 12.00 Концрт малог Радио оркестра. 15.00 Час за жене. — 17.00 Концрт Радио оркестра и солиста. 20.15 Берлин. 22.00 Време, вести, спорт. 22.30 Лаза музика.

Састанак наставничког већа учитеља у Петровграду

Петровград, 10 јуна. — Учитељи града Петровграда одржаће 15 јуна пре подне у 8.30 часова наставничко веће у дому соколског друштва „Матица“. У 11 и по часова, пошто веће заврши рад, отвориће се велика изложба ђачких рукотворина и цртежа у сали бивше жупаније. После подне у 16 часова биће дечје село у дому „Матице“. *(Дан)*.

Мистериозна смрт једне служавке

Петровград, 10 јуна. — Још 31 марта о. г. умрла је Јулишка Лапко, служавка, запослена код г. Лукића, пензионисаног чиновника пореске управе у Петровграду. Њена смрт била је сумњива, те је изгледало да се можда ради о тровању. Извршена је обдукција њеног леша и потребни органи упућени су Хигијенском заводу у Београд. Јуче је стигао налаз анализе, по коме нема трагова отрова. (Дан.)

Тамиш се чисти

Панчево, 10 јуна. — Ради прилично великог водостоја наших река, а специјално Дунава, у многим се нашим речицама у великој мери развија муљ. Притока Дунава. Тамиш крај Панчева садржи у себи велике количине земљаних наслага, тако да предстоји опасност за веће бродове, који из Дунава плове Тамишом до Панчева. Поводом тога, неколико бродова за чишћење сваколневно извлаче из Тамиша велике количине блата, да би омогућили нормалан саобраћај мањих и већих бродова. (Дан.)

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

Број 11.

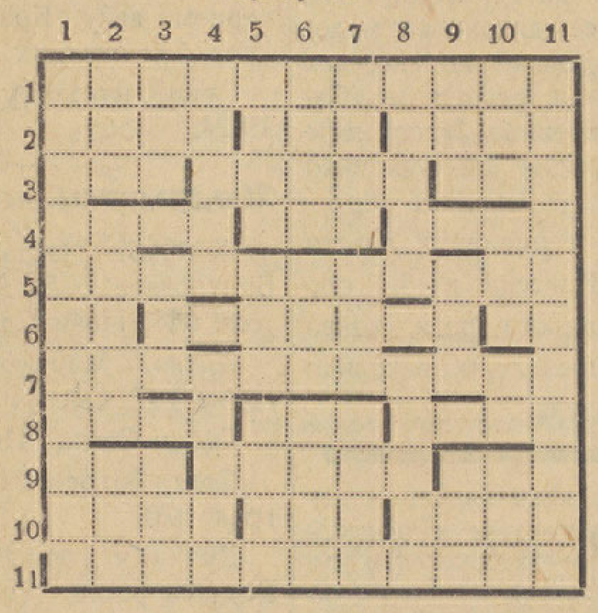

Водоравно: 1. Осветљење. 2. језиком чисти — столеће — јуначки спев. — 3. Зна — појединост — погобена свеа — 4. Највећа животиња — кљаст — становник Ирске. 5. Чувене гробнице у Египту. 6. Нота — скуп непристрасних судија — узвик. 7. Наука. 8. Владаоца — без репа — владаоца (наопско). 9. Муш. име — брз — обрађуј земљу 10. Далматинско м. име — мутав — узвик туге. 11. Наука о одбрани хришћанске вере.

Усправно: 1. Украшавање сликама. 2. Наша река— сифилиса — пехар 3. Конопа — самогласник - лопов - сугласник — штетик. 4. Слатка — сугласник — страно муш. име. 5. Обод — један префикс — биоскоп. 6 Чисто — познати београдски књижар — утега. 7. Радим — узвик при скоку (наопако) — нису у друштву. 8. Надрилекарски лечим (провинциски) — један вокал — један од вођа француске револуције. — 9. Зграби (апашки израз наопако) — сугл. — врета крема — показна заменица. 10. Не (тур. изр.) — женско име — личн. зам. — врста болести. 11. Здруживање, веза.

—о—

Решење укрштених речи бр. 10.

Водоравно: 1 — са — адијо — ро. 2 — феминиста. 3. — Масарик. — 4. Сисак. 5 — рата — ара — маст. 6 — умаро — а — грнта. 7 — колеба — влажан. 8 — Атина — п — евива 9 — ваза — трс — Ерик. 10 — на — крилу — ао. 11 — малерозан. 12 — самовар. 13 — сокак.

Усправно: 1 — рукав. 2 — самотан. 3 — фатализам. 4 — ме — арена — ас. 5 — Сама — оба-клас. 6 — Исида — а — тремо (у пад.) 7 — сапира — прирок. 8 — арија — в — елова. 9 — кисо (непр. орт.) — гле — узак. 10 — кт (кит) — мраве (пад.) — ар. 11 — аранжиран. 12 — оставио. 13 — танак.

Заштитне слике против напада из ваздуха

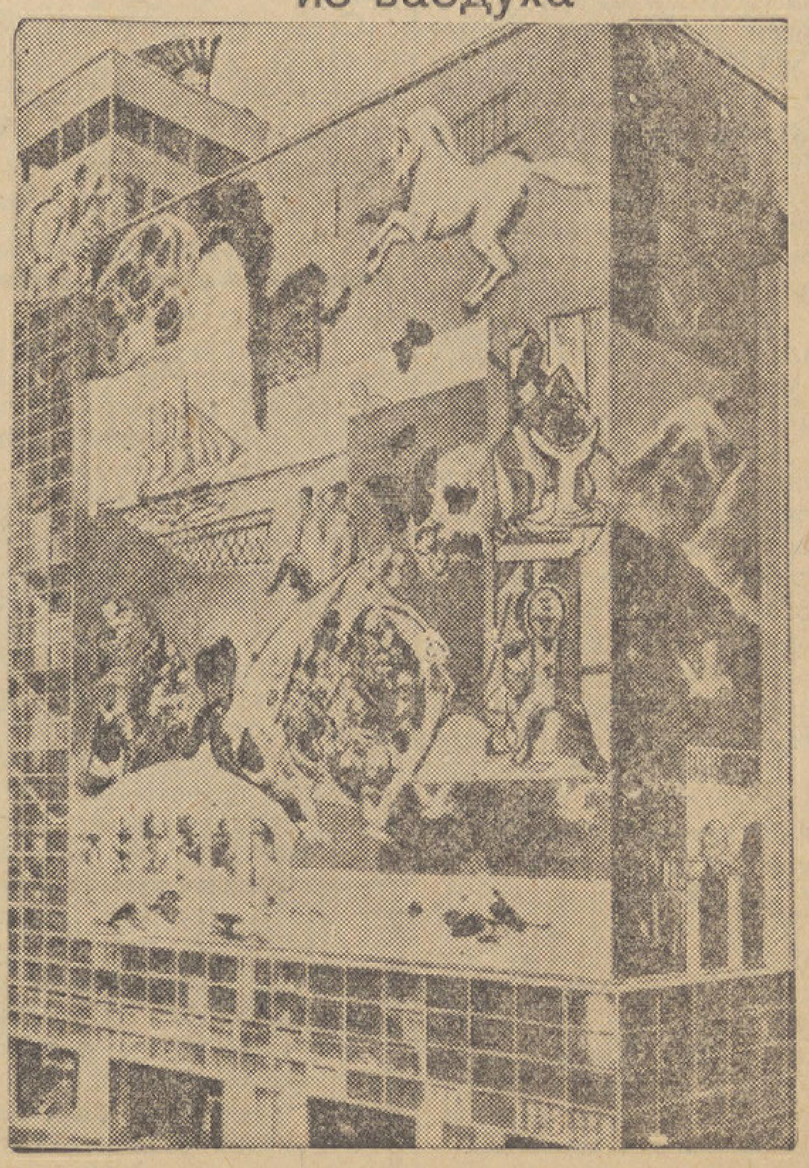

Зграда једног јапанског новинарског предузећа има на зидовима заштитне слике против ваздушног напада.

СПОРТ

Државно првенство

Бск је у Сплиту ишчупао нерешен резултат

У недељу су одржане свега три утакмице за државно првенство. Иако је одигран тако мали број утакмица, ни ово коло није прошло без изненађења.

Резултати су следећи:

У Сплиту: **Хајдук—Бск 1:1 (1:0).**

У Београду: **Славија (Ос.)—Баск 3:3 (3:1) и**

Југославија—Славија (Сар.) 3:0 (2:0)

Као што се по резултатима може закључити, све борбе су биле врло огорчене и оштре а постигнути резултати су извојевани тек после великих напора.

Плави су опет учинили један подвиг

Извући у Сплиту против „мајстора с мора" нерешен резултат значи врло много. Поготово за Бск, кад се зна да на њега Хајдук има специјални „пик" и бори се против плавог мајстора са далеко више елана и оштрине него против осталих. Бск има свој нарочити патент за утакмице са Хајдуком у Сплиту. Тамо буде увек натезања, гужве а понекад и незгоде са судијом, али Бск и поред свега тога у Сплиту пролази редовно добро. Добија се утисак да би Бск пре могао изгубити од Хајдука у самом Београду него у Сплиту.

„Мајстор с мора" ћути и чека стрпљиво идући сусрет. Можда ће следећи пут бити више среће.

Црвени се нису показали сјајно

Сарајлије су успеле да се у Београду претставе као врло добар тим захваљујући једино несрећеној игри Југославије Црвени још нису уједначили своју чету. Њихови редови не функционишу довољно сложно а навала не уме да искористи ни десети део оних повољних шанса које се указују.

Славија се борила, а ако је и толико довољно да се извуче добар резултат, онда је потпуно успела.

Осјечка Славија у другој боји

Славија из Осека је показала бољу партију од своје сарајевске колегинице и успела да се београдској публици претстави у сасвим новој, за њу до сада непознатој боји. Осечани су до сада редовно губили у престоници са неколико голова разлике. У Недељу се, међутим, ситуација обрнула на њихову корист. Уосталом, доста је и било пораза. Ред је да и провинција једном каже своју реч.

Баск, иако је наступио појачан Томашевићем, није могао ништа против сложног рада осјечких црно-белих. Значи да Басковци ни са Томашевићем не претстављају нешто нарочито.

Таблица државног првенства има сада овај поредак

Хајдук	12	5	4	3	39:20	14	(10)
Б. с. к.	10	6	1	3	30:14	13	(7)
Југославија	10	5	2	3	21:15	12	(8)
Конкордија	12	3	6	2	15:13	12	(10)
Баск	10	4	3	3	26:20	11	(9)
Хашк	10	4	2	4	17:21	10	(10)
Грађански	8	4	1	3	12 12	9	(7)
Славија (О.)	12	3	3	6	17:36	9	(15)
Славија (С.)	11	3	1	7	16:28	7	(15)
Приморје	10	2	3	5	11:26	7	(13)

Идуће недеље нема лигашких утакмица.

Наш државни тим одлази 13 о. м. у Софију

Београд, 10 јуна. — Наш државни тим, који ће од 16 до 23 јуна узети учешћа на Балканијади у Софији, одлази у Бугарску 13 о. м. Од једног члана управе Јнс-а смо дознали да се за сада знају само играчи из Загреба, Сплита и Осијека који одлазе у Софију, док ће играчи из Београда, ради отказа др. Ивковића, Томашевића и Зечевића бити у току данашњег дана одређени. Вероватно је да ће у Софију ићи ови играчи: Глазер, Јакшић, Матошић, Лукић, Радовановић, Белошевић, Арсенијевић, Гајер, Лехнер, Марушић, Глишовић, Б. Марјановић, Лемешић, Секулић, А. Живковић, Сарић, Томашевић и Вујадиновић. (Дан).

Остали резултати из земље

КИСАЧ

Татра—Трговачки (резерва) 3:0 (2:0)

Домаћи тим био је врло недисциплинован и груб, те је Трговачки изгубио утакмицу са великим резултатом. Судија г. Дотлић једва је успео да држи игру у својим рукама, јер је пијана публика претила како играчима тако и судији. Потсавез би требао да поведе рачуна о утакмицама које се одржавају у Кисачу, јер се тамо сваки пут дешавају озбиљни инциденти.

СТАРЕ ШОВЕ

Авијатичар (Н. Сад)—Шовски с. к. 5:1 (2:0)

Одлични тим Авијатичара после лепе игре убедљиво је победио домаће, који су се борили врло пожртвовано. Код гостију су се истакли: Средојевић, Чуповић, Антић и Јовић.

БАЧКО ДОБРО ПОЉЕ

Рапид (Нови Сад)—Бск 2:1 (0:0)

Заслужена победа Рапида код којег су одлично играли Шарф, Сузић, Гутвајн и Пулисак. Судија г. Демер из Новог Сада одличан.

БАЧКА ПАЛАНКА

Војводина (рез.), Нови Сад—Пск 2:2 (0:2).

Резерва Војводине је заиграла као ретко кала и у сјајном финишу изједначила, а могла је врло лако и да победи. Видно су се истакли Живић, Манојловић (на голу!), М. Ракић, Рајковић II и Петровић мл. Голове дали: Живић и Драгослав Петровић.

НОВИ САД

Пак—Славија 8:0 (5:0).

Тренинг утакмица. Поштари су у сјајној форми просто прегазили неком плетну Славију.

РУМА

Железничар (Винковци)—Железничар 4:3 2:1).

Прворазредне првенствене утакмице Н.н.п.-а

Бољом игром Раднички заслужено побеђује Макабија са 3:0 (1:0)

Раднички је у недељу добио још два бода, те је сада сигуран за четврто место на првенственој таблици Н. Н. П.-а. Противници су извели за ову утакмицу следеће тимове:

Раднички: Ковачевић, — Хофман I, Рапоти, — Бураји, Аврамовић, Крч, — Сенаши, Фофараш, Фрицман, Хафман II и Милошевић.

Ј. Макаби: је наступио у постави: Ћирковић, — Тошић, Кан, — Мојзес, Ковач (Ренчевић), Фекете — Ерегић, Ренчевић (Ковач), Шосбергер, Иноган и Томчањи.

Јуда Макаби је пружио добру игру само у првом полувремену. Међутим, његова навала није могла да се приближи голу Радничког јер су бекови Хофман I — Рапоти били данас непрелазни. Све навале Макабија свршавале су се у бековском простору. Ковачевић, вратар Радничког, није имао посла јер је познати пуцач Макабија Шосбергер био овог пута индиспониран за игру. А и иначе, талентовани Шосбергер није могао пружити његову уобичајену игру јер није имао у навали ни једног човека за партнера. Код Радничког поред бекова одличан је био Аврамовић, на центархалфу. Он се истакао паметном и лепом техничком игром. Остали у навали Радничког, осим Бураја, који је овог пута играо слабо, играли су сви добро.

Раднички је одмах у почетку разбио Макабија својом брзом полувисоком игром са прецизним додавањем и завршним шутом на гол. Око 35 минута првог полувремена Фогараши, после једне лепе навале Радничког смешта сигурно лопту у гол Макабија, 1:0 за Раднички. Овај резултат остаје до краја, иако Раднички игра много сигурније, опасније и боље од свог противника. У овом делу игре Макаби, ипак, захваљујући своме одличном вратару Ћирковићу успева, да одоли честим и бурним навалама противничке навале, која је данас била повезана и расположена за игру. Макаби је својим ретким нападима на гол Радничког успевао да дође само до бековске линије, где су се све навале разбијале о одличне и непрелазне бекове Радничког. Иначе, морамо признати да код Макабија нисмо видели ону вољу за победу, која је потребна да постоји код једног клуба који се бори за свој опстанак у првом разреду. Макаби је био тим, који виси између првог и другог разреда.

У другом полувремену Раднички је апсолутан господар игре те успева да да до краја игре још два гола. Голове су дали Аврамовић и Сенаши. — Раднички је у овом делу игре могао да да бар још три гола да су Хофман и Фогараши били само мало присебнији.

Код Макабија једини је вредан похвале вратар Ћирковић који је бранио одлично и спасао свој клуб већег пораза. Остали играчи Макабија слаби. Код Радничког истичемо још добру игру младог Милошевића. Ову утакмицу судио је са грешкама г. Момиров. Посета је била лепа. Г.

ТЕНИС

Београђанке су победиле новосадске даме

„Шумадија" (Београд)—Лаун-теннс Нови Сад 4:1

Нови Сад, 10 јуна. — Јуче је у Новом Саду одржана тениска утакмица за клупско државно првенство за даме. Новосађанке су, на велико изненађење, изгубиле од Београђанки са 4:1, после лепе и узбудљиве борбе.

Гђа Узелац је изгубила сингл партију против гђе Флоријан (Београд) те је тиме и меч за Новосађане био изгубљен.

Технички резултати су: Узелац (Н. Сад)—Анђелковић (Београд) 5:1 6:0, Флоријан (Београд)—Марковић (Н. Сад) 6:1, 6:0, Анђелковић—Марковић 6:2, 6:1, Фрориjан—Узелац 6:0, 4:6, 6:2. Дубл партија: Флоријан, Анђелковић—Узелац, Врбина 6:3, 6:3. Београђанке после ове победе сусрећу се идуће недеље са Загрепчанкама.

Тешка победа Војводине у Великој Кикинди

Војводина (Н. Сад)—Жак 3:2 (1:0)

Велика Кикинда, 10 јуна. — Јуче је новосадска Војводина пред врло великим бројем гледалаца победила Жака са 3:2, премда је разултат могао бити и много већи. Војводина је предвела првокласан поготмет али јој се навала губила у непотребним комбинацијама, те је тако пропустила многе повољне шансе да постигне још неколико голова.

Домаћи су се борили врло пожртвовано и са много елана да против ренномираног противника извуку што бољи резултат. Неодлучна навала Војводине им је у томе много и помогла.

Од гостију Цанић је одушевио присутне својом виртуозном игром. Немет и Пашћан су такође играли изврсно. Напад је комбинаторно био савршен али неодлучан. Ужа одбрана, премда врло добра, потцењујући противнике дозволила је да Жак постигне оба гола.

Голове дали: Корошец 2 и Сабљар за Војводину, а Степанов оба за Жак. Судија г. Орос добар.

13

ПЕТА ГЛАВА

Гаражи се постављају питања

— Не, није још, несретник. Број 64 га чека уосталом. Стари Барнаби не дозвољава да нико други дира у његова кола Дајмлер. Не знам шта се догађа, јер никад нисам видео да је Томпсон задоцнио.

— Ходите овамо, рече Пик, Ово је главни инспектор Кумингс из Скотланд Јарда. Г. Марион, мој директор, г. Кумингс. Алђи, овај господин каже да је један човек — механичар — преврнут и убијен крај Олкента, на друму, прошле ноћи. Нађена је једна од наших карата у његовом џепу.

Г. Марион разрогачи очи.

— Наши чиновници имају увек наше карте при себи. А Боб Томпсон има рођака у Олкенту, сећам се сад да ми је говорио. Његов зет управља малом гаражом. Боб ми је говорио да је, чак, имао у виду компанију са зетом. Томпсон је свакако најбољи механичар за аутомобилске моторе, кога сам познавао.

— Опишите ми га, рече Кумингс. Стас, боја косе итд...

— Био је то висок човек, лепо развијен, плав, по мало неправилних црта; врло симпатичног лица, уосталом, само...

— Опис његових црта лица неће нам ништа користити, додаде Кумингс.

— Шта хоћете да кажете... поче Марион престрављен.

Кумингс жалосно климну главом.

— Сиромах момак! Могу вам рећи које је одело носио јуче, ако вам може користити. То је била његова хаљина за одмор, али се увек задржавао неколико часака овде колико да види — јер он је обожавао свој занат — није ли случајно потребан.

— Хвала, рече Кумингс. Имам већ опис његовог одела. Ако хоћете видићемо да ли се све слаже.

— Носио је одело од дебелог тамно-зеленог сукна (чак сам помислио да му мора бити вруће у њему). Кошуљу у боји, тврду крагну, високе ципеле са каучуком и качкет од платна.

Кумингс подигне главу.

— Нису ли кошуља и крагна са плавим и црвеним штрафтама.

— Да. Тако је. Мислите ли... мислите ли да се ради о Бобу Томпсону?

— Свакако да много личи на њега. Знате ли име његовог зета?

— Знао сам, али сам заборавио... Потражићу га у телефонској књизи. Један момент...

Неколико секунди доцније Пик затвори телефонску књигу.

— Има седам аутомобилских станица у Олкенту, али у књизи има само два директора: Цајн и Кампбер.

— Не, није то — ирско неко име, рече Марион. Мислим да ћу га моћи наћи... Сећате ли се пик, пре шест недеља Томпсонов зет нам је телефонирао поводом једног дефекта — једне Хиспано — тражио је резервне делове, знајући да их ми имамо. Томпсон је био завршио свој посао. Он је узео делове и у нашим колима их је однео тамо. Могли бисмо наћи име у нашим књигама.

Пик је већ тражио у досјеу.

— Ево, рече после једног минута. Т. Ј. Бернс Идеал Станица, Кин Стрит, Олкент.

Кумингс забележи адресу.

— Сада би ми можда могли рећи где је становао Томпсон.

— 98, Вилитон Род, Саутверк, одговори Пик пошто је погледао у попис. Мислим да је то пансион. Томпсон је био момак, је л' те, Алђи?

— Да. То је био човек који је волео разговор, код није на послу, јер тад не би могли кљештима ишчупати ни једну реч од њега. Не, није био ожењен.

Кумингс је посматрао Марион, с интересовањем.

— Скроман и трезвен, зар не?

— Трезвењак као судија. Не што никад не би попио чашу или две пива; али никад није претеривао. Волео је да се забавља, свакако, али увек умерено. Његова једина страст био је аутомобил.

— А његове... везе? Нисте ли приметили да је био каткад фамилијаран са муштеријама? Они су свака ко измешане врсте... свачег по мало? А млади људи су често аматери некакви, зналци као и механичар сам.

— Не видим јасно шта хоћете да кажете, инспекторе, рече Пик. Многи су наши клијенти ценили Томпсона и волели да разговарају с њим. Али шта мислите под „фамилијаран"?

Узмимо да је приодио за једног механичара, који мисли да ради доцније за свој рачун, да нарочито „пази" на извесне моштерије.

— Најбољи начин да се „пази" на извесну муштерију, јесте да ју добро услужите, рече Пик, суморан. Ако хоћете да знате да ли је Томпсон имао везе са клијентима изван гараже, то вам не бих могао рећи; не држим да је Томпсон био такав човек. Био је добар механичар, али није био никакав луиен у погледу знања.

(Наставиће се)

С П О Р Т

Првенство другог разреда у Новом Саду

Игралиште „Трговачког" на коме су јуче одржане другоразредне утакмице, обрасло је коровом

Трговачки—Викторија 9:0 (5:0).

Ж. с. к.—Напред 1:1 (0:0).

И ове недеље другоразредне првенствене утакмице потврдиле су нашу тезу, да је неминовно потребно основати трећи разред. Осим тога ни овог пута, што је на жалост редован случај на игралишту није било потсавезног лекара. Срећа је само што овог пута није лекар требао да интервенише, а да је требао? Полиције такође није било на игралишту, ево овог пута већ трећи пут. Докле ће се занемаривати другоразредни? Срамота је за управу Н. Н. П.-а да не пружа ни минималне пажње другоразредним клубовима, који сачињавају већину у Потсавезу. Прва утакмица је била:

Трговачки—Викторија 9:0 (5:0)

Ова утакмица је била једно шегачење са спортом по дебелој трави на игралишту С. к. Трговачког. Чудноват и изненађујући је немар управе Н. Н. П.-а према овом другоразредном такмичењу, који се, жалибоже, одржава сваке недеље. Ово такмичење не само да нема смисла него шкоди здрављу играча и одбија гледаоце који су и иначе малобројни. Висока трава онемогућавала је противницима да покажу бар приближно своје знање и вредност. Трговачки је био апсолутно надмоћнији тим, те је већ у првом полувремену прегазио свог младог и недораслог противника. Сироти играчи Викторије пружили су све што могу, борећи се против свог, за две класе бољег, противника и високе траве. Играчи Трговачког били су навикнутији на ове немогуће околности, те су тако високо победили. Голове су дали за Трговачки: Летић и Могин по 2, Савић, Дражић и Форкапић по 1, а два аутогола су дали Мојсе и Краљ. Код Трговачког истакли су се: Могин, Вукосавић и млади Форкапић. Код Викторије били су пожртвовани и трудили су се Суботин и бек Брдар. Судио је г. Јовичин одлично. Друга утакмица била је:

Ж. с. к.—Напред 1:1 (0:0)

Горњи резултат претставља мало изненађење. Жск је био фаворит, али је једва успео да спасе бод. Напред се овог пута претставио у врло доброј форми. До пред крај игре пет минута он је водио са 1:0. Гол је дао Ердеш. Само је случај одлучио, да Жск у последњим минутима изједначи, преко свог најслабијег играча Малома. Напред је пружио лепу и комбинаторну игру, само је пред голом био несретан. У првим полувременима Жск је био нешто надмоћнији. Одбрана Напреда је функционисала одлично, те је зато у овом делу игре резултат остао нерешен. У другом полувремену Напред је преко своје, овог пута срећене навале, пружио гледаоцима добру и лепу игру, те је заслужено водио са 1:0 до пред крај. Међутим, Жск је у последњим минутима запео и успео да изједначи. Резултат ове игре је ипак реалан.

Код Железничара истакао се Филеп и Бухајмер. Код Напреда били су врло добри Фодор, Ач и Фабијан. Морамо истаћи да је публика овог пута одобравала како лепој игри оба тима, тако и судији г. Дотлићу, који је и овог пута судио беспрекорно. Ово је заиста реткост и на прворазредним утакмицама.

Г.

У три реда . . .

Спортске вести са свих страна

Триестина и Милано, два одлична италијанска клуба гостују 15 и 19 о. м. у Београду против комбинованих тимова Бск-а и Југославије.

У недељу су у Бечу одигране две квалификационе утакмице за Митропа куп, које су донеле ове резултате: Виена—Вакер 2:1, Либертас—Слован 3:1.

Божа Марковић играч Ф. к. „Расинга" из Лозане и бивши интернационалац Војводине, долази ускоро у Нови Сад да овде код мајке и брата проведе летњи распуст.

Велимир Јовичин, савезни фудбалски судија и познати спортски радник, верио је ових дана гцу Љуштиновић. Наше честитање!

Војводина из Новог Сада гостоваће у Софији против Славије и вероватно, Левеског.

ПИНГ-ПОНГ

Румунија—Југославија 9:7

Загреб, 10 јуна. — У Загребу је одржана ове недеља међудржавна утакмица у пинг-понг између Југославије и Румуније. Победили су гости, који су наступили у својој комплетној постави, док је Југославија наступила без Максимовића и Грађанског, у постави: Хекспер, браћа Васбахер, Хорват и Жижа. Браћа Вајсбахер су играли слабо те се може слободно рећи да смо утакмицу изгубили због њих. Наш прва Хекспер добио је своје партије. Румуни су заслужено победили. Наши играчи ускоро ће ићи у Букурешт на реванш. (Дан).

Продавци новина преко 16 година траже се.

Услови у администрацији „Дана" Булевар Краљице Марије 9

ЦЕНА ОГЛАСА:

1 цм. на 1 ступцу у огласном делу Дин. 10·—
1 цм. на 1 ступцу на страни текста Дин. 18·—

МАЛИ ОГЛАСИ:

тражња службе до 15 речи Дин. 5·— свака даља реч 0·50. Остали мали огласи до 20 речи Дин. 10·—, свака даља реч 1·— динар.

ДРЖАВНУ ТАКСУ ПЛАЋА ОГЛАСИВАЧ ПО СЛЕДЕЋОЈ ТАРИФИ:

За огласе у величини од	1-20	кв. см. Дин.	2·—
„ „ „ „ „	20-50	„ „ „	5·—
„ „ „ „ „	50-100	„ „ „	20·—
„ „ „ „ „	100-400	„ „ „	40·—
„ „ „ „	преко 400	„ „ „	80·—

КУЋУ У НОВОМ САДУ, купио бих, са дугом код Српске Банке. Посредници искључени. Понуде администрацији под „Кућа“.

КУПУЈЕМО сваку количину отпадака од папира сортираних и пресованих у балама. Понуде под „Творница папира“ на „Публицитас д. д.“, Загреб, Илица 9.

ДАЈЕМ ЧАСОВЕ, француск., немачк. и клавира, ђацима грађанских школа и гимназ ја. Цена врло умерена, Нови Сад, Стевана Сремца 20. Докторка.

ГАРСОН СТАН, модеран у центру града издаје се. Еуген Клеин Нови Сад, Краља Александра 8.

ЦИПЕЛЕ „СЕКА“ најмодерније и најефтиније у свима бојама само 99 динара. Прима сваковрсне оправке. Пашићева 31.

УРАМЉИВАЊЕ СЛИКА гобелена и ручних радова врши **најукусније и најјевтиније** специјална радња за урамљивање **Мартинко,** Нови Сад, Краља Петра 19 и Футошки пут 22.

БИКОВЕ ПОДОЛСКЕ РАСЕ, имам на продају. Обратити се на Гавру Будишина, поседника, Вел. Кикинда.

ЛЕПО НАМЕШТЕНА СОБА, са употребом купатила и засебним улазом тражи се. Понуде администрацији под „намештена соба“.

Буковачка минерална вода са извора „Књаз Милош“

најбоља је и најукуснија минерална вода. Доставља се свима радњама а носи се и у куће. Обзиром на лековитост Буковачка минерална вода је најјефтинија од свих вода.

Стовариште у Београду, Карађорђева улица 15 Телефон 30-428. Канцеларија у Новом Саду, Трифковићев трг 3/I. Телефон 20-20. Стовариште у Сомбору и Смедереву код филијале Штедионице Дунавске бановине.

Заступства у Загребу, Бања Луци, Скопљу, Нишу, Краљеву, Крагујевцу, Чачку, Ужицама, Земуну, Панчеву, Лесковцу, Младеновцу, Сарајеву.

Штедионица Дунавске бановине, Нови Сад

„КОНКОРДИЈА“

погребно предузеће **Илије Царевића,** Нови Сад, Трг Књегиње Зорке 21, Телефон 27-31.

Познато и реномирано предузеће. Врши погребе уз умерене и најјефтиније цене.

АЛЕКСАНДАР ЗАХАРИЈЕВИЋ

Нови Сад, Краља Петра улица број 25.

Новоотворена мануфактурна трговина, препоручује своје богато стовариште ***летњих новитета*** у великом избору.

Преглед робе слободан, без обавезе на куповину!

Нова радња! Свежа роба! Јевтине цене! Учтива послуга!

РАДЕ БУБАЊ

трг. спецераја и деликатеса
Нови Сад
Његошева 19, Вилсонов трг 2
Препоручује своје богато стовариште

УЛОЖНЕ КЊИЖИЦЕ

купићете или продати најбоље преко бироа
БАНКАГЕНТ
НОВИ САД, Палата Танурџић III/25. Телефон 32-94. Купљене књижице, преузимам и плаћам одмах

ЗА ДУХОВЕ!

уз нову хаљину, требаћете и нову елегантну ташну. Ћу ћете добити у највећем избору у новој специјалној радњи.
„МЕРКУР“ Нови Сад
Трг Ослобођења 6

За елегантке ципеле

само

Идол Крем

СИСАЛ за везивање снопова

уз најповољније цене код
Карла Клера, Нови Сад
Темеринска улица бр. 22. Телефон 30-53

Телефон 25-40 **Телефон 25-40**

„КАРБОН“ Адолф Натан и Друг к.д. Нови Сад

Прекешта своју канцеларију са 1 јуном на своју дрвару и стовариште угља, преко канала код кланице

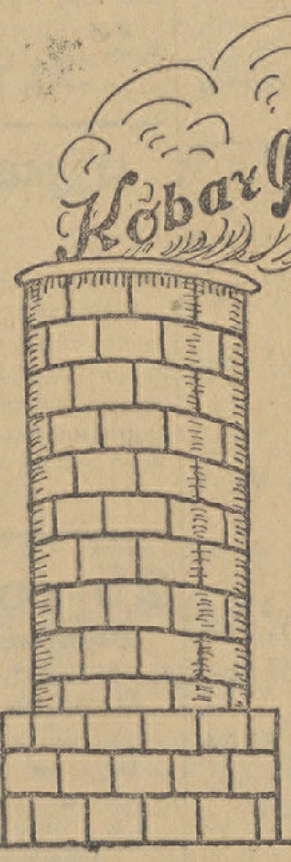

Ковач Фарба-чисти

не са „Трихлор-Етиленом“ него са бензином без киселине. Скупне станице: Нови Сад, Милетићева ул. 19 и Футошки пут 27. Сомбор, Кр. Петра ул. 2. Нове цене чишћење мушког одела дин. 34·-, а чишћење женског одела 20-25 динара.

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ИНЖИЊЕРСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ И ГРАДЊУ

Инж. ДАНИЛО КАЋАНСКИ, НОВИ САД

PREDUZEĆE ZA INZINJERSKO PROJEKTOVANJE I GRADNJU

Inž. DANILO KAĆANSKI ~ NOVI SAD

Булевар Краљице Марије бр. 15
ТЕЛЕФОН **26-35** TELEFON
Bulevar Kraljice Marije broj 15

Пројектује и изводи:

Високе и дубоке градње за приватне индустријске и јавнесврхе.
Соколске домове, склоништа од напада из ваздуха.

Хидротехничке радове:

Пољопривредне мелиорације и вештачке рибњаке.
Водоводе — нормалне и аутоматске — за кућне, индустријске и јавне сврхе са применом **нових проналазака.**
Канализације, бунаре, обичне и артеске.
Постројења за пречишћавање, омекшавање и дезинфекцију воде.

Израђује: Експертизе, процене и рачуцање рентабилитета.

ПРИСПЕО!

ОГРОМАН ИЗБОР модерних шарених и у спим глат бојама

СВИЛЕНИХ ТКАНИНА

од 30 динара па на више. Препоручујем свакоме ди не пропусти а да исте не разгледа

СТЕВА М. ДУНЂЕРОВ, Новисад, Кр. Александра 4 - Телеф 20-93

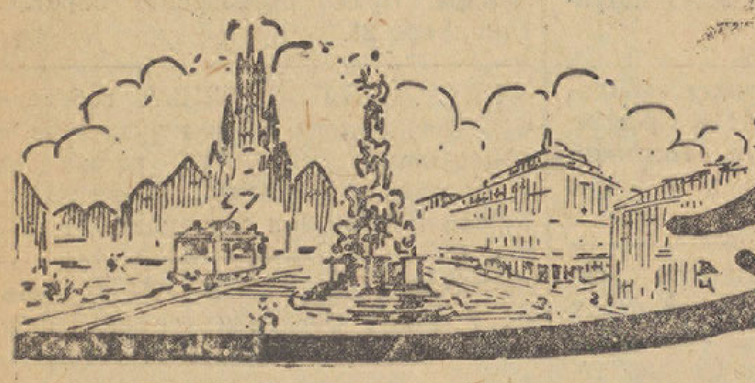

Новосадске вести

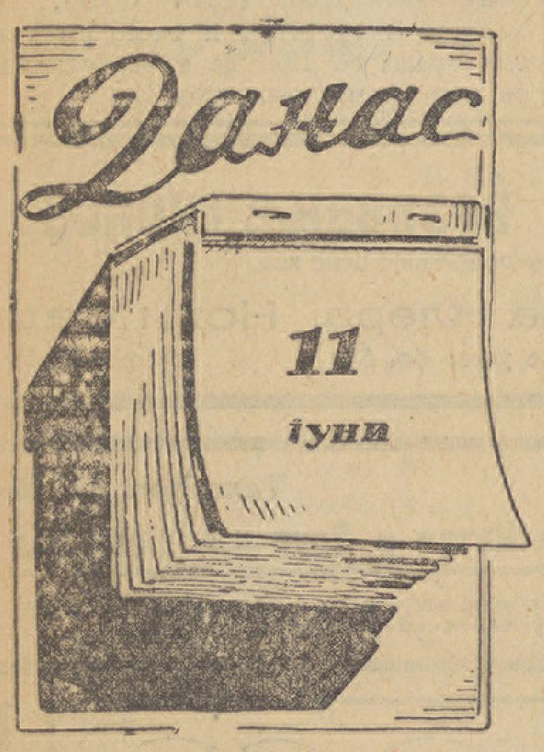

БИОСКОПИ:

Тон-биоскоп Аполо: Петер (Француска Гал).

Тон-биоскоп Одеон: Нема претставе.

Тон-биоскоп Рекс: 17, Чаробни бар (Долорес дел Рио, Рикардо Кортез и Ал Џонсон).

Башта „Краљица Марија“ 21 Дансинг.

Башта хотела „Слобода“: 22, Варијетски програм.

Башта „Парк“, 21 Дансинг.

Ресторан „Хабаг“: 21. Дансинг.

Варијете „Мулен руж“: 22, Варијетски програм.

✶

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

Душан Илин, Вилзонов трг. 4 (телефон 24-45); *Светозар Аларгић*, Трифковићев трг, 5 (телефон 25-81).

✶

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА

„Књаз Милош“. НОВИ САД, Трифковићев трг 3-I. Телефон 20—20, и 32—42.

✶

ДОПУТОВАЛИ У НОВИ САД

У хотел „Краљица Марија“: Гг. др. Мирко Бајић, лекар из Ђурђева, Теодор Јанешић, чиновник из Марибора, Милан Букелић, инжињер са Ријеке, Теодор Дрндарски трговац из Добрице, Емерик Михел, економ из Пригревице, др. Фридрих Зангер, адвокат из Цеља, Густав Егерт, фабрикант из Љубљане, Милан Јелинек, трговачки путник, из Сомбора, Јосип Верен, трговац из Мурске Суботе и гђица Едит Троусфетер.

У Хотел „Слоода“: Гг. Фрања Јаковчић, машинист из Цеља, Александар Херцл, трговац из Загреба, Ернест Фармара, трговац из Цеља, Ханц Сапел, трговац из Словенске Коњице, Ханц Шулер, хотелијер из Словенског Градца, др. Иван Михајловић, новинар из Петровграда, др. Карло Хисер, адвокат из Марибора, Август Стончев, инжинијер из Марибора и гђица Анге[illegible] из Грчке.

✶

ВЕНЧАНИ, ОЂЕНИ И УМРЛИ

У току јучерашњег дана венчали су се у Новом Саду: Ото Челиковић, прив. чиновник са гђицом Маријом Вили; Милош Злоколица, пошт. службеник са уд. Зузом Шулан; Јован Милак, шофер са Катом Кнежевић, Фрања Сич трг. помоћ. са гђицом Ержебет Мајорош; Јосиф Ванчик, кројачки помоћник са Илоном Екрес. — **Рођени су:** Јован, син Главан Ђорђа, општ. подбел. у миру и Крнајски Марије.

Умрли су: Вучета Бабовић, наст. грађ. школе, стар 38 година; Петар Иванчић, железничар, стар 35 година; Душан Бранков, таљигаш, стар 21 годину.

Успех јавног часа петроварадинског соколског друштва

Јуче после подне, Соколско друштво у Петроварадину приредило је јавни час на свом летњем вежбалишту. Одмах после подне маса света се почела окупљати на месту где се свечаност обавила. У 4 и по часова формирана је поворка, на челу са коњицом, за дочек гостију из Новог Сада. Гости су дочекани на мосту Краљевића Томислава.

Тачно у пет часова отпочело је извођење програма. Прво наступају мушка и женска деца са простим вежбама; мушки и женски нараштај изводе вежбе, одређене за свесоколски слет; изведене су вежбе на справама; просте вежбе изводе чланице и чланови. Последња и најинтересантнија тачка била је вежба са палицама, коју су изводила старија браћа. Ту је било много седих и ћелавих којима ништа није сметало да се покажу као одлични вежбачи.

Свечаности су присуствовали изасланик Министра војске и морнарице и Бана Дунавске бановине г. Јовановић, инспектор Банске управе. Жупу су заступали г. др. Тома Јовановић. Јован Ђурча. др. Перваз, Ракић, као многи други угледни грађани и претставници разних друштава. Одзив грађанства био је и преко очекивања. Преко 3000 лица слегло се на вежбалиште.

После завршеног програма прешло се на народно веселе које је у најлепшем расположењу трајало до ка[illegible] ноћи.

У мају се доселило у Нови Сад 599, а иселило 329 лица

Према подацима пријавног одељења Управе полиције у Новом Саду у месецу мају био је пораст становништва већи за 270 становника. У месецу мају доселило се у Нови Сад 86 породица са укупно 599 чланова а за исто време отселило се из Новог Сада 32 породице са 329 чланова. У иностранство је отпутовало 11 особа, а из иностранства није се доселио ни један нов становник. Вратило се 5 исељеника. Пословних људи дошло је 195, а на пролазу их је било 404. И међу пословним и пролазним лицима било је доста странаца.

25-годишњица

диригентског и уметничког рада г. Светолика Пашћана

Певачка жупа „Бајић“ у Новом Саду прославиће 15 о. м. 25-годишњицу диригентског и уметничког рада г. Светолика Пашћана првог вође и претседника артистичког отсека Јужнословенског певачког Савеза.

Према решењу Одбора за прославу, слављенику ће се предати сребрни венац као дар Новосађана, те се умољавају друштва, да добровољне прилоге достављају канцеларији Савеза културних друштава.

Упозорење

друштвима, која организују походе на Опленац

Савез културних друштава у Новом Саду обавештава своје чланове:

1. Банска управа Дунавске бановине извештава сва друштва и установе, које желе да организују поклонствене походе на Опленац, да се благовремено и непосредно обраћају „Путнику“ у Новом Саду и да се датум путовања објави тек онда када се утврди у споразуму са „Путником“.

Поводом ове објаве управа Савеза упозорава сва савезна друштва, да не предузимају посете Опленцу појединачно са малим групама, него нека се више друштава удружи и користи посебним возом, како би хоточасници јевтиније путовали. Свако друштво нека се претходно обрати Савезу.

—о—

Позивају се све ученице које су свршиле IV а) разред 1929—1930 год. у новосадској Државној женској грађанској школи, да на Видов-дан 28 о. м. пре подне дођу на петогодишњи састанак који ће се одржати у школској згради.

СЛАДОЛЕД, БОЗА, ЛИМОНАДА
код МОЈСОВИЋА
Кр. Александра 22, Футошка 24, Пашићева 25

Учесници скупштине Удружења судија у Новом Саду

Нови Сад, 10 јуна

Под вођством г. Русомира Јанковића јутрос је допутовала у Нови Сад једна група од 40 судија, учесника јучерашње годишње скупштине Удружења судија у Београду. На железничкој станици, приликом доласка брзог воза из Београда, учеснике скупштине судија, који су у Нови Сад допутовали на излет, дочекали су и поздравили претставници судиског сталежа, г. Сава Путник, претседник одељења Касационог суда, г. др. Н. Игњатовић, претседник Апелационог суда, г. др. Павле Поповић, претседник Окружног суда и други.

Током данашњег дана гости су разгледали Нови Сад. У подне је у њихову почаст приређен банкет у ресторану „Парк“ хотела. Вечерас гости напуштају Нови Сад.

—о—

Једна установа на новосадској станици о којој се мало зна?

Многи можда и не знају да на новосадској станици постоји специјални уред за изгубљене ствари у возовима. Све локалне возове, који долазе у Нови Сад, после испражњења прегледају специјални органи железничке станице, те се све оне ствари које буду пронађене, остављају у уред за нађене ствари. Ове нађене ствари леже три месеца и ако се у том року нико не јави тада се оне продају на јавној лицитацији у корист државне касе.

Ако је врућина обично се заборављају зимски капути, а ако је лепо време, кишобрани. Осим тога заборављају ташне, штапови, рукавице, кофери пуни ствари, женске ташне, актн-ташне, па се нађе и понека канта, ципеле и пакети са новим стварима. Храна се заборавља врло ретко.

Обично заборављају у возовима своје ствари малограђани, а сељаци врло ретко. То је сасвим разумљиво, јер малограђани су више расејани и нервозни.

У данашње доба већина се после јавља тражећи своје изгубљене предмете, док се то раније није дешавало у доба коњуктуре. Па ипак има и данас доста велики број оних који не траже заборављене ствари.

Има ту интересантних случајева, као што је например и овај:

Један професор возећи се у Нови Сад, раскомотио се у возу скинувши ципеле, а да не би био бос, навукао је на ноге каљаче, те када је стигао до Новог Сада он је у њима изашао, а ципеле заборавио у возу.

Тек после једног сата сетио се за своје заборављене ципеле и потражио их је на станици, где их је, наравно одмах добио.

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ, Јована Ђорђевића 8. — Власник: ДАКА ПОПОВИЋ, Булевар Краљице Марије 9. — Штампа „Уранија“, штампарски завод, Стеве Стевановића 5.